

01. Béns Arquitectònics

11 ARQUITECTURA RESIDENCIAL URBANA AÏLLADA (ARU/A)

01. Béns Arquitectònics

11 ARQUITECTURA RESIDENCIAL URBANA AÏLLADA (ARU/A)

CODI   Nom

- ARU/A.01** Casa Pompeu Casanovas
- ARU/A.02** Casa Ponsà (Arxiu Històric de Sabadell)
- ARU/A.03** Casa Romeu
- ARU/A.04** Can Diviu
- ARU/A.04.01** Can Diviu
- ARU/A.04.02** Can Diviu. Molí de Vent
- ARU/A.05** Casa Arimón
- ARU/A.06** Casa Marcet Font
- ARU/A.07** Casa Montlló
- ARU/A.08** Torre Turull
- ARU/A.09** Torre Gorina
- ARU/A.10** Casa dels Pins

Casa Pompeu Casanovas

ARU/A.01.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri

Codi INE 187

Adreça/es

Delimitació bé
Entorn protecció

Carrer Sant Pau, de, 56

Coordenades UTM x = 425602,0 ;
y = 4599437,0

Identificació al plànol Nd1-22
Grafisme categoria *

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

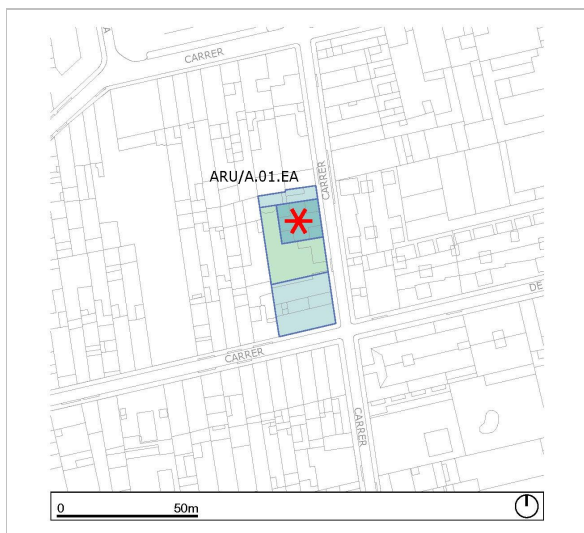
Titularitat

5695017DF2959H

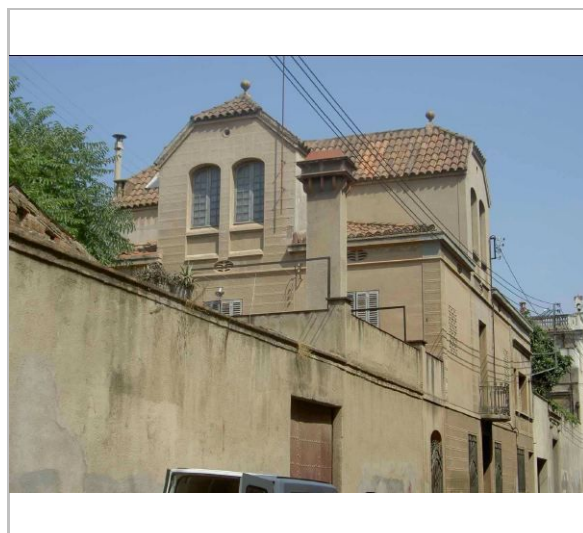
662

1.077

PB+1

Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent

Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)

Classificació

SUC (urbà consolidat)

Qualificació

1.1 / Zona residencial en nucli antic i preeixample

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.61
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació
<i>Altres prot.</i>	AM.10.51CA Carrer de Sant Pau

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estil i Època</i>	Noucentisme; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	a. 1890 / 1918-1920
<i>Autor/promotor</i>	Rafael Estany, M.O. (?) / Josep Renom (Reforma)
<i>Parcel·la</i>	Gran
<i>Context</i>	Casa benestant situada en l'àrea urbana de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	El volum principal d'aquest habitatge, de línies netes i inexistència d'ornamentació, compta amb la façana principal d'amplada molt més reduïda que la lateral, donant al carrer de Sant Pau. Aquesta es compon a partir d'un eix central, on s'hi ubica a nivell de planta baixa un gran portal i obertura balconera a planta primera. La façana lateral, de més amplada, es troba composada a partir de tres eixos verticals, trobant-s'hi dues obertures de doble alçada a planta baixa i balconeres a planta primera. El tercer eix compta actualment amb la balconera tapiada i una única obertura a planta baixa. Façanes de composició neta i clara: obertures ubicades sobre tres eixos verticals a la lateral i sobre un únic eix a façana principal. Actualment les façanes es troben estucades, sense espejament ni ressalt als emmarcaments de les obertures, a excepció de la portalada de planta baixa, on s'hi troben carreus vistos amb guardacantó inferior. Coberta inclinada a doble vessant, amb carener perpendicular a façana principal. Altres consideracions són la inexistència d'emmarcaments de les obertures, portalada d'accés amb carreus vistos i guardacantó.
<i>Ús actual</i>	Residencial
<i>Ús original/altres</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estat conservació</i>	Regular; Estat de conservació regular en el seu aspecte exterior que es mostra, especialment, en la/es façana/es. No s'entreu cap pla de manteniment predictiu sobre aquest bé.
<i>Façanes/Coberta</i>	Revestiment del parament vertical en un estat de conservació regular. S'aprecien desperfectes en els arrebossats de la/es façana/es, que poden ser corregits a partir d'una diagnosi, posterior reparació i establint un correcte pla de manteniment. A partir de la primera planta el volum es transforma i determina una construcció amb una planta en forma de creu llatina i les cobertes són, en cadascun dels seus braços a tres vessants i acabada en teula àrab.
<i>Entorn/Jardí</i>	La resta de les edificacions properes presenten característiques similars en l'estat de conservació. Es desconeix l'estat en què es troba el jardí interior de la finca.
<i>Estructura/Interior</i>	Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps.
<i>Entorn de protecció</i>	L'edificació s'emmarca en un Ambient destacat -el carrer de Sant Pau (AM.10.51)- i que, com a tal, és objecte de protecció específica.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

Bé d'especial interès arquitectònic, on el valor essencial rau en la seva estructura tipològica, manifestada per l'estil representatiu d'un període determinat -reflectit en la/es façana/es i tipus de coberta- o com a reflex del llenguatge ajustat a l'ús d'elements decoratius i/o ornamentals, si s'escau, o de les tècniques constructives del moment. Es protegeix la forma, composició i ritme de la façana més l'estructura funcional del bé, representada per la disposició d'elements clau per la seva identificació com: la posició del vestíbul, la caixa d'escala, les característiques estructurals, que inclouen els nivells dels forjats, el sistema portant i la tècnica constructiva utilitzada, pels valors dimensionals, pel tipus de paràmetres emprats o per les condicions distributives i organització espacial. Aquestes són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i posar en relleu els esmentats elements d'interès. També cal preservar, si s'escau, altres elements singulars i representatius de la tradició sabadellenca com les reixes, baranes, paviments originals, altres elements de forja, ceràmics i/o característics de l'estil i l'època de construcció de l'immoble.

Entorn de protecció Per les característiques inherents del bé i donada la seva posició on es garanteix la contemplació adequada del mateix no es considera, específicament, un entorn de protecció concret.

- Valor històric Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època destacada en la implantació d'arquitectura residencial d'estil promoguda per famílies benestants i construïda en el període comprès entre el darrer quart del s. XIX fins els anys 1920.
- Valor urbanístic Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació d'arquitectura residencial aïllada de rellevància que assenyala una època en el desenvolupament de la ciutat.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, l'estil representatiu d'edificis construïts en aquest període, reflectit en façanes i cobertes mostrant les tècniques constructives del moment.
- Valor sociocultural i etnològic Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social d'una família de la burgesia industrial en l'evolució de l'arquitectura residencial de la ciutat.
- Valor natural/ambiental/paisatgístic Bé interessant, des del punt de vista ambiental, per la identificació singular que presenta en ell mateix i l'entorn que defineix al seu voltant, al carrer de Sant Pau.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Regulació No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents a les seves característiques com a bé patrimonial (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual).

L'estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà els elements objecte de conservació. En aquest sentit es manifesta la voluntat de preservar altres

Casa Pompeu Casanovas

ARU/A.01.EA

elements característics i identificadors associats que puguin estar presents, en funció del estil i/o període com són: els paviments (hidràulic, "Nolla" o de fusta), el cancell com estructura tradicional molt comuna a Sabadell (que inclou la doble porta de fusta, normalment treballada amb motius ornamentals i la ceràmica de rajola de València amb motius decoratius que conforma els arrimadors) i les reixes de forja i/o de fosa, per citar alguns exemples característics.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Façanes/Coberta Intervencions plantejades amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren. En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat. Per aquesta raó caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent.

També es requereix l'eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals; la supressió de cadiretes i línies elèctriques, així com el compliment de les normatives aplicables que regulen la disposició que han de tenir els aparells d'aire condicionat. Aspectes clau per tal de no malmetre els valors formals i compositius del bé catalogat.

Entorn/Jardí Intervencions plantejades amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat. Per aquesta raó caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent.

També es requereix l'eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals; la supressió de cadiretes i línies elèctriques, així com el compliment de les normatives aplicables que regulen la disposició que han de tenir els aparells d'aire condicionat. Aspectes clau per tal de no malmetre els valors formals i compositius del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics com forjats, caixa d'escala, estances nobles, etc., excepte de les parts contràries al bé patrimonial, cossos afegits i/o volums disconformes.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat.

Gestió Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el

Casa Pompeu Casanovas

ARU/A.01.EA

seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

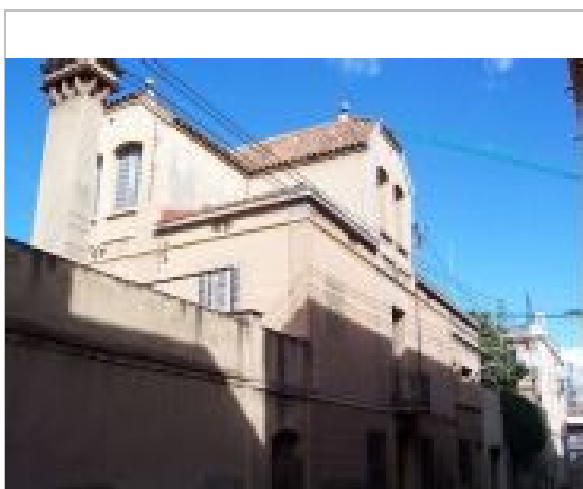
Altres intervencions	Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció.
Usos permesos	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Usos prohibits	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Vista aèria
ICGC

Casa Pompeu Casanovas

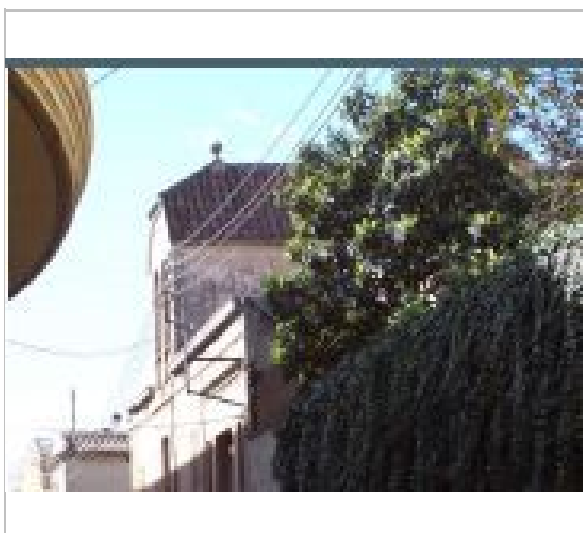
ARU/A.01.EA

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Casa Pompeu Casanovas

ARU/A.01.EA

Casa Ponsà (Arxiu Històric de Sabadell)

ARU/A.02.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

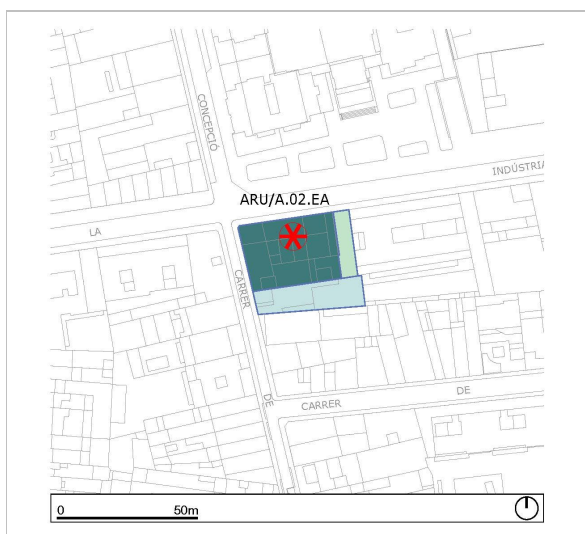
BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret / barri</i>	8.	<i>Codi INE</i>	187
<i>Adreça/es</i>	Carrer Indústria, de la, 34 Carrer Concepció, de la, s/n	<i>Delimitació bé</i>	
		<i>Entorn protecció</i>	
<i>Coordenades UTM</i>	x = 426023 ; y = 4599897	<i>Identificació al plànol</i>	Nd1-22
		<i>Grafisme categoria</i>	

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	6201001DG2060B	827	1.962	PB+2	

*Plànol normatiu
(ER) Equip redactor*

*Fotografia del bé
(ER) Equip redactor*

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
<i>Classificació</i>	SUC (urbà consolidat)
<i>Qualificació</i>	c-7

*Plànol emplaçament
ICGC*

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.8
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	AM.10.18CA Carrer de la Indústria

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar
<i>Estil i Època</i>	Academicista; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	1891
<i>Autor/promotor</i>	Gabriel Borrell, arquitecte / Francesc Ponsà, promotor
<i>Parcel.la</i>	Conforma cantonada
<i>Context</i>	Casal de planta baixa, pis i golfes, amb façana als carrers de la Indústria i Concepció, annexat al qual es disposa un cos de planta baixa amb façana al carrer de la Concepció.
<i>Elements</i>	<p>Casal cantoner estructurat a partir d'un cos central comú als casals i de dues torres quadrades als laterals, una d'elles formant cantonada. Les obertures de la planta pis són adintellades i emmarcades per uns arcs conopials sostinguts per unes mènsules decorades amb motius vegetals i animals fantàstics; les de la planta baixa estan emmarcades per brancals tractats a mode de pilastra, rematats per un capitell d'estil romànic, exceptuant la porta principal, que està coberta amb un arc rebaixat i emmarcat per un entaulament que ressegueix l'arc sustentat també per unes mènsules decorades. Composició de façanes a partir d'uns eixos verticals i aplicant la simetria. Cada eix ve marcat per un finestral a la planta baixa i un balcó a la planta primera. En el cos central hi ha un únic balcó que uneix les tres obertures de la planta pis. A les golfes s'opta per la repetició de petites finestres.</p> <p>Remat del cos central per una cornisa amb volada sostinguda per permòdols, i el de les dues torres amb un ràfec sostingut per permòdols. Actualment la totalitat de les façanes es troben estucades amb especejament de carreus i aplacat de pedra a les arestes i al sòcol. Gran balconada sostinguda per permòdols; el fris decoratiu, amb motius vegetals, que separa el primer pis i les golfes; les rajoles policromades situades a la façana lateral, utilitzant la tècnica del traç lliure, amb motius decoratius geomètrics d'influència islamista. Coberta del cos central a dues aigües, desguassant aquestes a les façanes principal i posterior. Coberta del es dues torres a quatre aigües.</p> <p>Destacar els enteixinats del sostre, la majoria d'ells de gust medieval, destacant sobretot el del vestíbul del primer pis d'estil neogòtic i el del despatx d'estil tardogòtic o gòtic florit. Escala de marbre, amb barana de ferro forjat i fusta. Lluernari de vidre emplomat amb motius decoratius neomedievals.</p>
<i>Ús actual</i>	Oficines i serveis
<i>Ús original/altres</i>	Residencial
<i>Estat conservació</i>	Bo; Bon estat de conservació general en el seu aspecte exterior. Tot i que no s'entreu la voluntat de seguir un pla de manteniment el bé no presenta lesions o patologies que facin entreveure la necessitat d'intervenir en l'exterior. En tot cas, podem afirmar que es fan les actuacions necessàries quan es produeixen lesions, desperfectes o alguna patologia derivada.
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general dels paraments verticals, tant dels seus revestiments, així com dels elements que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge expressada en la visió parcial del bé. S'aprecia la voluntat de conservació encara que no disposi d'un pla de manteniment predictiu.

Casa Ponsà (Arxiu Històric de Sabadell)

ARU/A.02.EA

- Entorn/Jardí* La resta de les edificacions properes presenten característiques similars o pitjors en l'estat de conservació.
- Estructura/Interior* La claredat tipològica d'aquesta construcció corrobora un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. S'han preservat elements decoratius a les estances, especialment decoracions als sostres.
- Entorn de protecció* Aquest edifici és representatiu de les construccions situades al llarg del carrer de la Indústria, dins del període comprès des de finals del segle XIX al primer quart del segle XX. Aquest immoble, juntament amb d'altres catalogats a l'entorn, conforma un paisatge urbà i un Ambient protegit (AM.10.18) amb força interès per la continuïtat compositiva que representen en la lectura del front edificatori.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Edifici, construcció o bé de caràcter singular, de gran valor patrimonial (no únicament arquitectònic sinó en tota la seva dimensió). Representa un element referent d'un període i un estil determinat que, amb independència del seu estat de conservació, s'ha de mantenir íntegrament, amb respecte per les seves característiques específiques, siguin o no arquitectòniques, així com dels elements o parts que el componen. Altrament, s'han de mantenir les qualitats formals del bé/conjunt i, per tant, ha de garantir-se la seva conservació amb els mètodes propis de la restauració adequada.

CRITERI GENERAL DE PROTECCIÓ

Es protegeix la volumetria, llevat de casos excepcionals a valorar específicament i justificadament; la tipologia comprenent la forma i disposició de la caixa d'escala, dels patis, de les cobertes; els nivells definits pels forjats existents; la concepció formal dels espais interiors i de les dependències definides; les estances que preserven les seves decoracions originals o esdevingudes amb valors associats a la declaració del bé; la composició de les façanes, el ritme, proporció i forma de les obertures i tancament, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren; els béns mobles que formin part de l'element original, si existeixen, o els que revesteixin valors patrimonials associats al mateix.

Entorn de protecció Per les característiques del bé i en relació a la seva posició forma part d'un Ambient protegit. Es considera que s'inscriu en un entorn que gaudeix d'una "protecció ambiental". Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general sobre el conjunt de l'ambient on s'inscriu, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seves façanes (materials d'acabat, textures, colors, etc...).

- Valor històric Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època destacada en la implantació d'arquitectura residencial d'estil promoguda per famílies benestants i construïda en el període comprès entre el darrer quart del s. XIX fins els anys 1920.
- Valor urbanístic Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació d'arquitectura residencial de rellevància que assenyalava una època en el desenvolupament de la ciutat.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
- Valor sociocultural i etnològic Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió social d'una família benestant construït en un moment destacat en l'evolució urbana i representativa de la ciutat.
- Valor natural/ambiental/paisatgístic Bé interessant per la identificació singular que presenta en ell mateix, com a model arquitectònic residencial de rellevància, amb personalitat definida a través del seu estil, envers el nou entorn que defineix al seu voltant al carrer de la Indústria.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial); Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements

Regulació

artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LA TOTALITAT DEL BÉ CATALOGAT
Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter monumental o com a bé que ha preservat els seus valors originals (tipològics, compositius, constructius, estructurals, decoratius i/o ornamentals, així com béns mobles o altres elements complementaris i associats directament al bé. L'estudi constarà d'una memòria històrica, síntesi de l'evolució urbanística a l'entorn del bé, transformacions i canvis esdevinguts en el temps, aixecament de l'estat actual de la zona o àrea d'intervenció, recull de documentació complementària -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual).

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Especificacions d'intervencions admeses sobre la totalitat del bé catalogat:

Obres de Manteniment i/o Reparació: intervencions que tenen per objecte garantir l'estabilitat de l'edifici i que afectin a fonaments, estructura portant, coberta i escala sense modificar-ne la seva posició i mida, reparar, restaurar i/o reposar a l'immoble catalogat les condicions de salubritat, higiene, seguretat i ornament públic.

Obres de Consolidació: intervencions que tenen per objecte reparar, restaurar o reforçar elements simples de l'estructura de l'edifici per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural.

Obres de Reforma: intervencions que constitueixen una actuació parcial a l'edifici i que tenen per objecte reparar, restaurar, reforçar elements simples de l'estructura de l'edifici per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, restablir al seu estat originari els elements arquitectònics alterats, emparant la reconstrucció de les parts eventualment enderrocades, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de l'edifici i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que l'edifici hagi suportat en el temps, així com reposar a l'immoble catalogat les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials.

Façanes/Coberta Amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició del bé, expressat en les façanes i les cobertes, s'haurà d'intervenir segons els criteris següents:

FAÇANES: les intervencions que es portin a terme hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original; el tractament exterior (obra vista i/o revestiments) amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat de tots els elements ornamentals i decoratius que la conformen.

COBERTES: les intervencions hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta (plana, inclinada o mixta) originària del bé. Fins i tot revertint actuacions contràries i/o cossos o elements sobreposats.

En els casos on es constati una alteració que afecte les propietats i/o característiques de les façanes o cobertes del bé, caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al

Casa Ponsà (Arxiu Històric de Sabadell)

ARU/A.02.EA

	<p>tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent. L'estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà els elements objecte de conservació.</p>
Entorn/Jardí	<p>Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau. Sempre amb respecte per les qualitats ambientals i paisatgístiques de l'entorn, sense impedir la correcta visualització del bé catalogat. Tant pel bé catalogat com per les construccions del seu entorn proper caldrà, per exemple, emprendre mesures de regulació sobre el tractament específic de mitgeres amb materials concrets, eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals, eliminació de cadiretes i línies elèctriques així com d'altres elements distorsionadors de la imatge del bé protegit integralment.</p>
Estructura/interior	<p>No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles, etc...). Sobre les divisions i els espais interiors que no afectin l'estructura general, es podrà intervenir mitjançant intervencions de Manteniment i/o reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Restauració, Remodelació o Rehabilitació. Excepte parts contràries al bé patrimonial que s'hauran d'enderrocar.</p>
Entorn de protecció	<p>L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest bé i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat.</p>
Gestió	<p>Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Restauració o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució del bé fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.</p> <p>En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològiques en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.</p>
Altres intervencions	<p>Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida integralment i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció integral.</p>
Usos permesos	<p>Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.</p>
Usos prohibits	<p>Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.</p>

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El 1891, Francisco Ponsà, fabricant i mecenes del pintor Estruch, és qui encarregà la primera construcció d'una casa en el solar que té al c/de la Indústria cantonada c/Concepció, el juny de 1891. Els plànols els firma l'arquitecte Gabriel Borrell. (AHS, Fons municipal, Llicències d'obra, 55/1891).
29 de gener de 1912, Joan Baptista Ponsà Pons, executà obres de reforma i addició en la casa que posseeix a la cantonada del c/Concepció i c/Indústria. Concretament s'afegí un

Casa Ponsà (Arxiu Històric de Sabadell)

ARU/A.02.EA

cos amb façana al c/Concepció on s'hi col·locà un lavabo, un vestíbul i un rober. Els plànols els firmà l'arquitecte Gabriel Borrell (AHS, Fons municipal, Llicències d'obra, 35/1912).

El gener de 1942 es portà a terme una reforma interior per part de l'arquitecte Eduardo Mª Balcells. Es construí una fossa sèptica i un desguàs a la claveguera. Es va habilitar com a despatx tèxtil (AHS, Fons municipal, Llicències d'obra, 53/1942).

El 1949, Juan Bautista Ponsà Pons, féu construir un cobert a la part posterior de les seves oficines a l'arquitecte Guillermo Aris (AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 426/1949).

El 1951, Juan Bautista Ponsà Pons, construí una fossa i un recinte per a muntacàrregues. Els plànols els firma l'arquitecte Guillermo Aris. (AHS, Fons municipal, Llicències d'obra, 393/1951).

Actualment és la seu de l'Arxiu Històric de Sabadell.

Bibliografia

AHS, Fons municipal, Llicències d'obra, 55/1891

AHS, Fons municipal, Llicències d'obra, 35/1912

AHS, Fons municipal, Llicències d'obra, 53/1942

AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 426/1949

AHS, Fons municipal, Llicències d'obra, 393/1951

Senyalització del Patrimoni Històric de Sabadell. Ajuntament de Sabadell, 2010.

Disponible a: <http://ca.sabadell.cat/Oficinadelpatrimoni/d/Senyalitzacio.pdf> (darrera consulta: Febrer 2019).

Observacions

La rajola decorativa a Sabadell. Núm. de fitxa 81. Plafons.

Protecció existent

Protecció: BCIL

Vista aèria

ICGC

Casa Ponsà (Arxiu Històric de Sabadell)

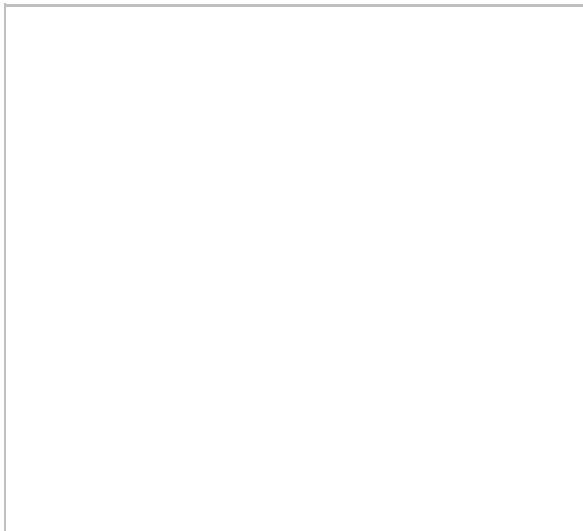
ARU/A.02.EA

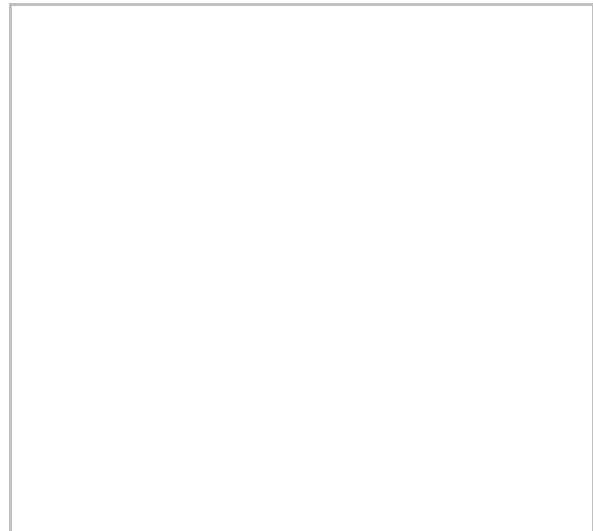
*Fotografia del bé
(ER) Equip redactor*

*Fotografia del bé
(ER) Equip redactor*

*Placa
(ER) Equip redactor*

*Llegenda
(ER) Equip redactor*

Casa Romeu

ARU/A.03.EA

FITXES RELACIONADES:

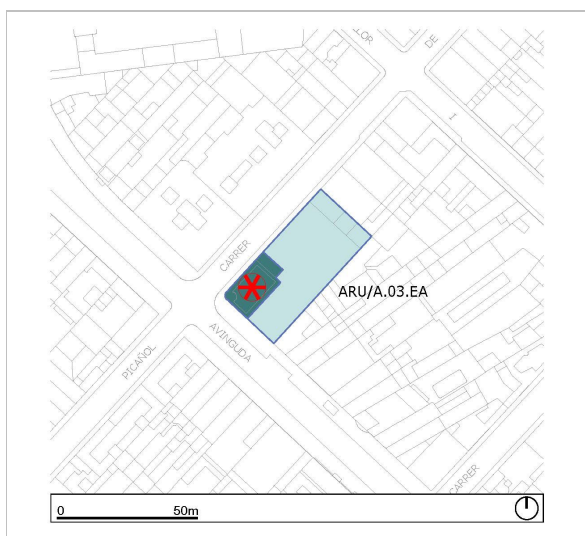
CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA EA BARP BSE BN BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri 5. *Codi INE* 187
Adreça/es Carrer Vila Cinca, 2 *Delimitació bé*
 Avinguda Onze de setembre, 130-132 *Entorn protecció*
Coordenades UTM x = 425228 ; *Identificació al plànol* Nd1-17
 y = 460699 *Grafisme categoria*

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	5309301DG2050B	812	473	PB+2	

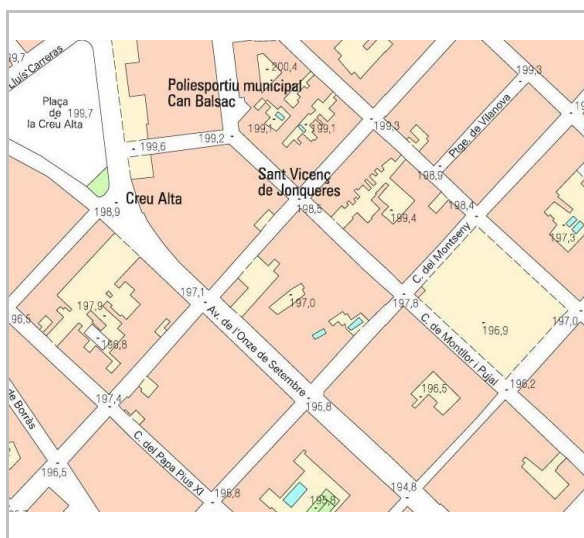
Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
Classificació SUC (urbà consolidat)
Qualificació 1.4 / Zona residencial d'exemple amb terciari

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.14
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estil i Època</i>	Noucentisme - Eclecticisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1918
<i>Autor/promotor</i>	Francesc de Paula Nebot, arquitecte / Andreu Romeu, promotor
<i>Parcel.la</i>	Conforma cantonada
<i>Context</i>	Finca situada a la cantonada dels carrers Vila Cinca i Avinguda Onze de Setembre, al barri de la Creu Alta. Al davant seu hi havia una torre idèntica, ara enderrocada, amb la que formava una potent entrada del carrer Vila Cinca.
<i>Elements</i>	<p>Casal cantoner de planta baixa, pis i mansarda, envoltat per un ampli jardí, on es localitza un cos annex de planta baixa situat al fons de la parcel·la. A la part posterior destaca la galeria i sobre aquesta, una terrassa amb pèrgola. Les façanes es resolen amb una decoració neobarroca molt acurada, remarcant la cantonada mitjançant una torre circular coberta per una cúpula. La façana principal que dona a l'avinguda Onze de Setembre, de doble cos, composta a partir d'uns eixos verticals marcats per les obertures, a l'igual que la façana de tres cossos que dona al carrer de Vila Cinca. Aquesta última, en remarca l'eix central a través de la barana del balcó de ferro forjat i el coronament en forma de frontó sobre d'aquesta obertura. La torre circular que conforma la cantonada es remarca de la resta mitjançant un tractament més acurat, usant columnes clàssiques en els brancals i decoració amb garlandes en els dintells de la planta pis, com també amb la balustrada de pedra a la planta pis.</p> <p>El remat de les façanes es realitza mitjançant una cornisa, que a la part superior continua integrant les obertures de la mansarda al conjunt de la façana. Actualment la totalitat de les façanes es troben estucades, remarcant les arestes a mode de pilastra amb espequejament de carreus. Tractament de les façanes. Torre cantonera de planta circular rematada per una cúpula recoberta amb escates de ceràmica vidriada. Coberta de l'edifici a quatre aigües, formant mansarda. Xemeneia recoberta també de ceràmica vidriada, amb unes formes molt capricioses. L'estructura de la coberta del casal es resol amb encavallades i bigues de fusta. Destacar les motllures del sostre, els paviments i unes pintures murals probablement realitzades amb la tècnica del tremp, tot i que no són de gran qualitat artística.</p>
<i>Ús actual</i>	Despatxos i unihabitatge
<i>Ús original/altres</i>	Despatxos i unihabitatge
<i>Estat conservació</i>	Bo; Bon estat de conservació general en el seu aspecte exterior. Tot i que no s'entreu la voluntat de seguir un pla de manteniment el bé no presenta lesions o patologies que facin entreveure la necessitat d'intervenir en l'exterior. En tot cas, podem afirmar que es fan les actuacions necessàries quan es produeixen lesions, desperfectes o alguna patologia derivada.
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general dels paraments verticals, tant dels seus revestiments, així com dels elements que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge expressada en la visió parcial del bé. S'aprecia la voluntat de conservació encara que no disposi d'un pla de manteniment predictiu.

Casa Romeu

ARU/A.03.EA

- Entorn/Jardí* La resta de les edificacions properes presenten característiques similars en l'estat de conservació. Es desconeix l'estat en què es troba el jardí interior de la finca.
- Estructura/Interior* Donada la claredat tipològica d'aquesta construcció tot fa indicar un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. És possible que s'hagin preservat elements decoratius a les estances, especialment pintures als sostres, així com que restin elements del mobiliari original.
- Entorn de protecció* Per les característiques arquitectòniques i posicionals de l'edifici en relació a la contemplació exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

- Elements* ES PROTEGEIX INTEGRALMENT (INTEGRAL, NP.1) EL VOLUM ORIGINAL COMPORTANT L'ENDERROC DE LES PARTS CONTRÀRIES AL BÉ CATALOGAT. LES ACTUACIONS QUE REQUEREIXIN D'UNA ADEQUACIÓ AL PGMOS ES MATERIALITZARAN A PARTIR D'UNA MODIFICACIÓ PRÈVIA DEL PLANEJAMENT GENERAL VIGENT I ES CONCRETARAN A PARTIR DE L'ESTUDI I INFORME PATRIMONIAL QUE S'HAURÀ DE REDACTAR PREVI A LA CONCESSIÓ DE LA LLICÈNCIA. A nivell general es tracta d'un Bé d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la composició de la/es façana/es amb els seus elements constitutius identificadors: obertures, fusteries, tractaments decoratius i/o ornamentals, balcons, baranes, reixes, cornises, ràfecs, coronaments, etc... S'afegeix, també, l'estructura funcional, formada per: el sistema estructural original amb la disposició dels nivells de forjats, la forma de la coberta i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció formal de la construcció (vestíbul, caixa d'escala, patis o celoberts, etc...). Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.
- Entorn de protecció* Per les característiques inherents del bé i donada la seva posició on es garanteix la contemplació adequada del mateix no es considera, específicament, un entorn de protecció concret.

- Valor històric Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època destacada en la implantació d'arquitectura residencial d'estil promoguda per famílies benestants i construïda en el període comprès entre el darrer quart del s. XIX fins els anys 1920.
- Valor urbanístic Edifici interessant per la contribució a la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la seva implantació singular, on s'articula un llenguatge arquitectònic definit i la voluntat d'assentament harmònic amb l'entorn.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
- Valor sociocultural i etnològic Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió social d'una família benestant construït en un moment destacat en l'evolució urbana i representativa de la ciutat.
- Valor natural/ambiental/paisatgístic Bé interessant per la identificació singular que presenta en ell mateix, com a model arquitectònic residencial de rellevància, amb personalitat definida a través del seu estil, envers el nou entorn que defineix i les transformacions posteriors a l'entorn.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació

(eliminació parts contràries al bé patrimonial); Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé); Obra nova

Regulació

No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LA TOTALITAT DEL BÉ CATALOGAT
Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter monumental o com a bé que ha preservat els seus valors originals (tipològics, compositius, constructius, estructurals, decoratius i/o ornamentals, així com béns mobles o altres elements complementaris i associats directament al bé. L'estudi constarà d'una memòria històrica, síntesi de l'evolució urbanística a l'entorn del bé, transformacions i canvis esdevinguts en el temps, aixecament de l'estat actual de la zona o àrea d'intervenció, recull de documentació complementària -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual).

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Es permet l'obra nova en aquelles porcions de la parcel·la en què no s'afectin els valors patrimonials del bé.

Només es permeten intervencions de remodelació en el jardí i sobre les divisions i els espais interiors que no afectin l'estructura general.

Especificacions d'intervencions admeses sobre la totalitat del bé catalogat:

Obres de Manteniment i/o Reparació: intervencions que tenen per objecte garantir l'estabilitat de l'edifici i que afectin a fonaments, estructura portant, coberta i escala sense modificar-ne la seva posició i mida, reparar, restaurar i/o reposar a l'immoble catalogat les condicions de salubritat, higiene, seguretat i ornament públic.

Obres de Consolidació: intervencions que tenen per objecte reparar, restaurar o reforçar elements simples de l'estructura de l'edifici per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural.

Obres de Reforma: intervencions que constitueixen una actuació parcial a l'edifici i que tenen per objecte reparar, restaurar, reforçar elements simples de l'estructura de l'edifici per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, restablir al seu estat originari els elements arquitectònics alterats, emparant la reconstrucció de les parts eventualment enderrocades, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de l'edifici i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que l'edifici hagi suportat en el temps, així com reposar a l'immoble catalogat les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

El bé es troba en un sector a desenvolupar per Pla de Millora Urbana d'Ordenació Volumètrica.

Façanes/Coberta Amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició del bé, expressat en les façanes i les cobertes, s'haurà d'intervenir segons els criteris següents:

FAÇANES: les intervencions que es portin a terme hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original; el tractament exterior (obra vista i/o revestiments) amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat de tots els elements ornamentals i decoratius que la conformen.

COBERTES: les intervencions hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta (plana, inclinada o mixta) originària del bé. Fins i tot revertint actuacions contràries i/o cossos o elements sobreposats.

En els casos on es constati una alteració que afecte les propietats i/o característiques de les façanes o cobertes del bé, caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent. L'estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà els elements objecte de conservació.

Entorn/Jardí Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau. Sempre amb respecte per les qualitats ambientals i paisatgístiques de l'entorn, sense impedir la correcta visualització del bé catalogat.

Tant pel bé catalogat com per les construccions del seu entorn proper caldrà, per exemple, emprendre mesures de regulació sobre el tractament específic de mitgeres amb materials concrets, eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals, eliminació de cadiretes i línies elèctriques així com d'altres elements distorsionadors de la imatge del bé protegit integralment.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles, etc...). Les parts contràries al bé patrimonial que s'hauran d'enderrocar.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest bé i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat. Tractament acurat de les mitgeres.

Gestió Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Restauració o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució del bé fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Altres intervencions Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida integralment i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat,

Casa Romeu

ARU/A.03.EA

	ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció integral.
Usos permesos	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Usos prohibits	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El promotor i propietari d'aquest casal fou Andreu Romeu i Vallès, comerciant de borra. Segons l'actual propietària, Mª Àngels Guàrdia i Romeu, el terreny en el qual posteriorment s'aixecà la casa fou adquirit pel seu avi l'any 1900. Originàriament hi havia dues cases, una a cada banda del c/de Vila Cinca, cantonada amb l'av. Onze de Setembre, una d'elles ha desaparegut. L'encarregat de l'obra, Francesc de Paula Nebot, projectà les dues cases exactament iguals, tot i que no es presenta com un projecte unitari alhora de demanar la llicència, ja que la primera llicència és demanada per Salvadó Romeu i Vallès, germà del primer, en data 16 de març de 1918, i pocs dies després, el 25 de març, aquesta és sol·licitada per Andreu Romeu. L'actual propietària de la casa conserva una aquarel·la pintada pel mateix Nebot, una perspectiva del c/de Vila Cinca presa des de l'av. Onze de Setembre, que té com a protagonistes les dues cases. La data d'aquesta, però, queda tapada pel marc; els dos primers números es llegeixen perfectament, però dels dos últims, en queda tapada la meitat inferior, deixant al descobert unes formes arrodonides. Segons la propietària la data és 1900, tot i que es creu una data poc probable donat que l'arquitecte no obté el títol fins el 1909.

Bibliografia CASTELLS PEIG, Andreu: L'art sabadellenc, Sabadell: Edicions Riuort, 1961, p.612.

Protecció existent Protecció: BCIL

Vista aèria
ICGC

Casa Romeu

ARU/A.03.EA

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Sabadell

Can Diviu

ARU/A.04.CA

Altres denominacions Torre Gorina

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA EA BARP BSE BN BAMP
EA EA EA

LOCALITZACIO

Indret / barri

Codi INE 187

Adreça/es Carrer Camp d'Aviació, del, 0

Coordenades UTM x 424991,0 ; y 4596954,0

Plànol Nd1-29

Delimitació bé

x 424991,0 ; y 4596954,0

Grafisme cat.

Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

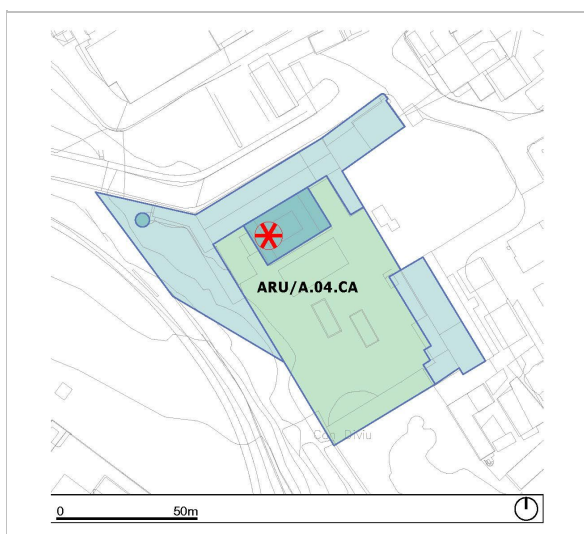
Titularitat

54470D8DG2054D

23.663

2.521

PB+1

Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

M.M.P-LV
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent

Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)

Qualificació

a-3

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Conjunts
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.54
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Conjunts
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació
<i>Altres prot.</i>	Àrea d'Expectativa Arqueològica (Nivell 6). Vinculació amb la fitxa Béns arqueològics AEA.013 Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipus Funcional</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí + Molí de vent
<i>Context</i>	El conjunt es troba fora de la trama urbana, en un entorn natural i d'explotació agrícola, molt proper a l'aeroport de Sabadell.
<i>Conjunt / elements</i>	Habitatge unifamiliar aïllat de planta baixa, planta pis i torratxa central al pis superior. Es troba envoltat per jardí i vallat perimetralment. L'habitatge, de planta quadrada amb porxada donant al jardí, presenta una volumetria totalment simètrica a tres dels seus costats.
<i>Ús actual</i>	En desús
<i>Ús original/altres</i>	Seu de l'Aeroclub de Barcelona - Sabadell
<i>Estat conservació</i>	<p>Dolent; Les façanes d'aquest habitatge, de planta quadrada i simetria volumètrica, compten amb basament englobant planta baixa, planta primera i golfes, amb cornisa superior i coberta inclinada a quatre vessants, separant el pla del basament del de la torratxa central a planta segona.</p> <p>El basament de les façanes es componen majoritàriament a partir de tres eixos verticals, amb obertures tipus balconera d'arc recte a cadascun d'ells. La torratxa superior es compon a partir de dos eixos verticals, també amb obertures d'arc recte a cadascun d'ells. Actualment la totalitat de les façanes es troben arrebossades amb alt despreniment. Volumetria del conjunt, ritme d'obertures d'arc recte i línies d'impоста i reixes. Coberta del basament a quatre vessants, ubicant-se la torratxa al carener central d'aquestes. Coberta de la torratxa plana amb ressalt de part central inclinada a quatre vessants.</p> <p>Coberta inclinada de basament acabada amb teula àrab.</p> <p>A l'entrada s'hi troben rajoles decoratives d'estil modernista de color verd. Es deconeixen les reformes que s'hagin pogut materialitzar a l'interior.</p>
<i>Entorn de protecció</i>	Per les característiques arquitectòniques i posicionals del conjunt en relació a la contemplació exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat donat que la seva situació estratègica permet fer visibles els elements més referents com la torre i el molí de vent.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	ES PRESERVEN TIPOLÒGICAMENT (CONSERVACIÓ, NP.2) EL CONJUNT DE LA TORRE (EDIFICI), EL MOLÍ DE VENT I LA PORTA D'ACCÉS A LA FINCA. A nivell general es tracta d'un conjunt d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la composició de la/es façana/es amb els seus elements constitutius identificadors: obertures, fusteries, tractaments decoratius i/o ornamentals, balcons, baranes, reixes, cornises, ràfecs, coronaments, etc... S'afegeix, també, l'estructura funcional, formada per: el sistema estructural original amb la disposició dels nivells de forjats, la forma de la coberta i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció
-----------------	--

formal de la construcció (vestíbul, caixa d'escala, patis o celoberts, etc...). Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.

Entorn de protecció Per les característiques inherents del conjunt i donada la seva posició on es garanteix la contemplació adequada del mateix no es considera, específicament, un entorn de protecció concret.

- Valor històric
Conjunt referent en el context de la història per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'arquitectura i les edificacions agrícoles vinculades al conreu i lleure, d'importància al rodal de Sabadell.
- Valor arqueològic i paleontològic
Conjunt referent emplaçat en un solar que forma part d'una Àrea d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica que cal preservar en tota la seva dimensió. Qualsevol treball que afecti el subsol es regirà per la normativa vigent.
- Valor urbanístic
Conjunt interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura agrària i, posteriorment, residencial en el territori així com altres construccions annexes vinculades al conreu, en el rodal de Sabadell.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic
Conjunt d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la preservació de l'estructura tipològica característica, que evoluciona com a torre residencial per esdevenir una finca de lleure que, inicialment, havia estat agrícola
- Valor sociocultural i etnològic
Conjunt referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió social d'aquesta implantació rural vinculada a un indret o llinatge, que assenjala un moment destacat en l'evolució de la història de Sabadell.
- Valor natural/ambiental/paisatgístic
Conjunt interessant per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i definidor del paisatge de les grans finques del rodal amb les seves dotacions annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé).

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior, així com altres elements característics i identificadors com: paviments (hidràulic, "Nolla" o de fusta), el cancell com estructura tradicional molt comuna a Sabadell (que inclou la doble porta de fusta, normalment treballada amb motius ornamentals i la ceràmica de rajola de València amb motius decoratius que conforma els arrimadors) i les reixes de forja i/o de fosa, per citar alguns exemples característics.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un informe patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual). Aquest estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà, apart dels elements objecte de protecció descrits anteriorment i de

manera genèrica, podrà detectar altres elements o parts objecte de conservació.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Usos permesos Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Usos prohibits Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Efectes sobre entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret.

Gestió Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada, amb el contingut mínim establert a l'article 30 de la normativa.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament.

. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològiques en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Altres intervencions Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció. Es permet l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, d'acord amb el seu nivell de protecció, i de conformitat amb l'establert a l'article 37 de la normativa.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Durant la Segona República va acollir les instal·lacions de l'Aeroclub de Sabadell. A l'edifici central, en el decurs de la Guerra Civil (1936-39), se li van unir algunes naus on es va construir material bèl·lic per fer front a les tropes feixistes. Les entitats d'aeronàutica no van aixecar cap a Catalunya fins als anys 40, quan a poc a poc van anar reprenent la seva activitat. L'auge de l'aviació comercial al Prat va propiciar que Sabadell captés a l'aviació esportiva, que va permetre relançar l'aeròdrom del Vallès.

Can Diviu va entrar en un estat d'abandó en 1983, que ha degradat progressivament la finca fins a la seva decadent estat actual. Segons ens indica el Pla Especial de Protecció de Sabadell, l'habitatge (Torre Gorina) en el que es troba la finca de can Diviu, va ser construït en 1880, molt probablement relacionat amb la torre d'estiueig dels Gorina. L'any 2017 l'Aeroclub Barcelona-Sabadell -sorgit de la fusió de l'entitat vallesana amb la seva homòloga barcelonina el 1953 - recupera la finca que un dia ja va ser la seva seu social.

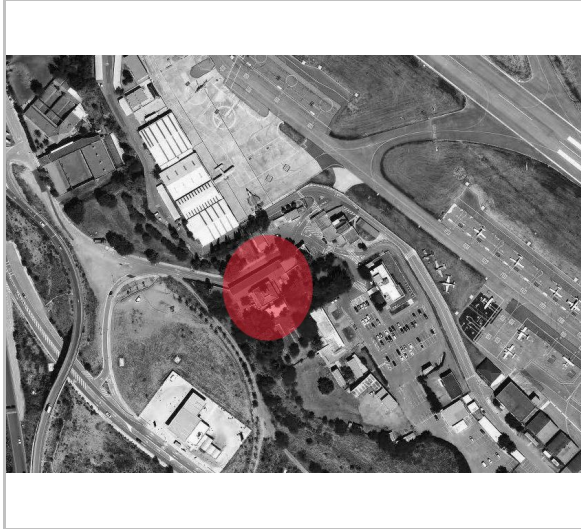
Bibliografia La Vanguardia. Blanch, Josep. L'abandonat xalet senyorial de l'aeroport de Sabadell tornarà a ensenyar a volar. 24.7.2017.

Can Diviu

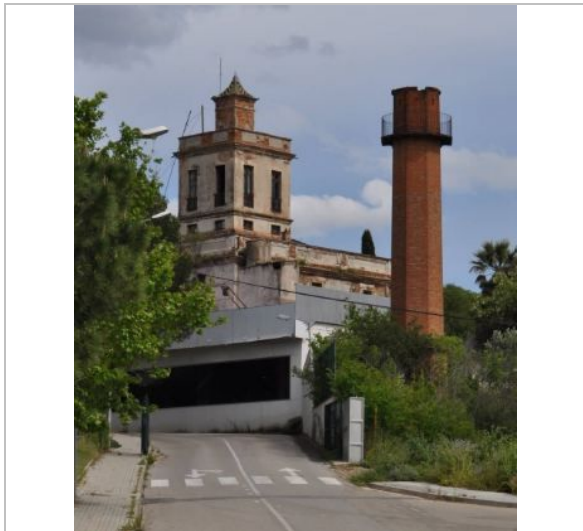
ARU/A.04.CA

Observacions

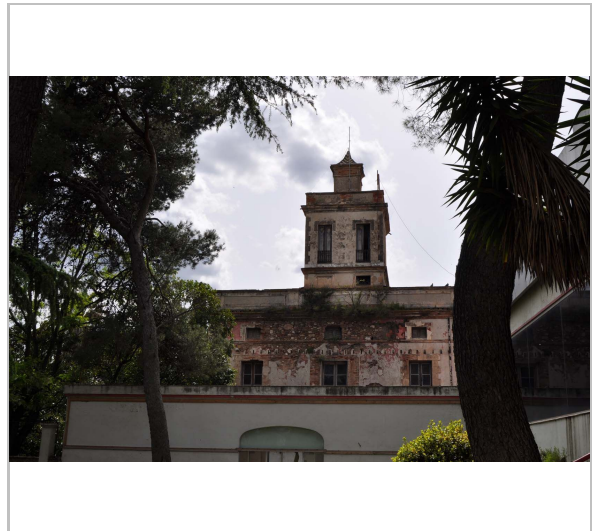
Inventari de reixes R76

Vista aèria
ICGC

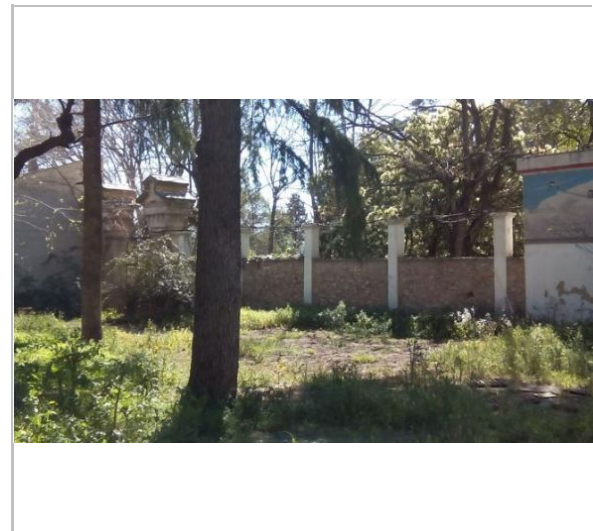
Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
M.M.P-LV

Fotografia del bé
M.M.P-LV

Jardí posterior
M.M.P-LV

Detall placa
(ER) Equip redactor

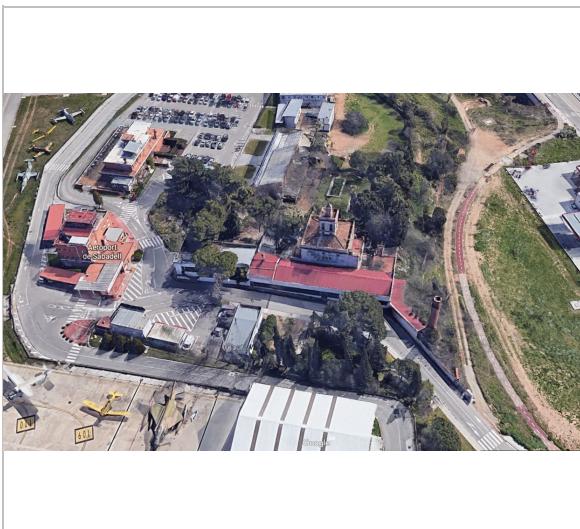
Detall torre
DB-iS

Fotografia històrica
a.1920-AHS

Fotografia històrica
a.1953-Col·lecció Pedro B. Schmidt

Panoràmica del conjunt
Google

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

 NIVELL 1. INTEGRAL
 NIVELL 2. CONSERVACIÓ
NIVELL 3. PARCIAL
 NIVELL 4. AMBIENTAL
 NIVELL 5. DOCUMENTAL
 ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Can Diviu

ARU/A.04.CA

Can Diviu

ARU/A.04.01.EA

Altres denominacions Torre Gorina

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri

Codi INE 187

Adreça/es Carrer Camp d'Aviació, del, 0

Delimitació bé

Coordenades UTM x = 424991,0 ; y = 4596954,0

Identificació al plànol Nd1-29
Grafisme categoria

Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

54470D8DG2054D

23.663

2.521

PB+1+Torre

Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent

Pla General Municipal
d'Ordenació de Sabadell
(PGMOS)

Qualificació

a-3

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.54
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació
<i>Altres prot.</i>	Àrea d'Expectativa Arqueològica (Nivell 6). Vinculació amb la fitxa Béns arqueològics AEA.013 Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estil i Època</i>	Eclecticisme; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	1880
<i>Autor/promotor</i>	Desconegut
<i>Parcel.la</i>	Gran
<i>Context</i>	Actualment hi ha una torre força elevada, obra en maó vist i planta poligonal sobre un sòcol elevat. A la part superior, conserva un balcó de ferro que volta l'estructura. Es troba a la finca anomenada de Can Diviu o Torre Gorina, dins la zona de l'aeroport.
<i>Elements</i>	L'edifici (vila residencial) presenta una gran torre de planta quadrada i està envoltat d'un jardí amb vegetació escollida i un estany al centre. L'estructura està basada en formes perfectament simètriques amb base quadrada i tres parts diferenciades que encaixen una damunt de l'altra. El coronament, element que representa la imatge exterior més visible de l'edifici està format per una petita torre que serveix de mirador i que en el seu dia també va albergar la torre de control aeri de l'Aeroclub de Sabadell.
<i>Ús actual</i>	Vila residencial
<i>Ús original/altres</i>	Seu de l'Aeroclub Barcelona - Sabadell
<i>Estat conservació</i>	Dolent; Estat de conservació general dolent en el seu aspecte exterior. No existeix cap pla de manteniment predictiu sobre aquest bé. Això es reflecteix, especialment, en la/es façana/es.
<i>Façanes/Coberta</i>	Revestiment del parament vertical en un estat de conservació dolent. S'aprecien desperfectes en els arrebossats i en altres parts significatives de la/es façana/es, que poden ser corregits a partir d'una diagnosi, posterior reparació i establint un correcte pla de manteniment.
<i>Entorn/Jardí</i>	La Torre i el Molí de vent conformen una finca, originàriament agrícola i situada al rodal de Sabadell però que, a partir de la construcció de l'Aeroport i les seves edificacions complementàries ha configurat un sector molt concret. En una apreciació visual el pati-jardí no disposa de cap manteniment.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció faria preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. Tot i això, donat l'estat de deteriorament que mostra la/es façana/es de l'edifici, es desconeix la situació real de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps o degradar-se en els últims anys per manca de manteniment.
<i>Entorn de protecció</i>	Per les característiques arquitectòniques i posicionals de l'edifici en relació a la contemplació exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

ES PRESERVEN TIPOLÒGICAMENT (CONSERVACIÓ, NP.2) EL CONJUNT DE LA TORRE (EDIFICI), EL MOLÍ DE VENT I LA PORTA D'ACCÉS A LA FINCA. A nivell general es tracta d'un bé d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la composició de la/es façana/es amb els seus elements constitutius identificadors: obertures, fusteries, tractaments decoratius i/o ornamentals, balcons, baranes, reixes, cornises, ràfecs, coronaments, etc... S'afegeix, també, l'estructura funcional, formada per: el sistema estructural original amb la disposició dels nivells de forjats, la forma de la coberta i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció formal de la construcció (vestíbul, caixa d'escala, patis o celoberts, etc...). Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.

Entorn de protecció

Per les característiques inherents del bé i donada la seva posició on es garanteix la contemplació adequada del mateix no es considera, específicament, un entorn de protecció concret.

- Valor històric
Conjunt referent en el context de la història per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'arquitectura i les edificacions agrícoles vinculades al conreu i lleure, d'importància al rodal de Sabadell.
- Valor arqueològic i paleontològic
Bé referent emplaçat en un solar que forma part d'una Àrea d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica que cal preservar en tota la seva dimensió. Qualsevol treball que afecti el subsol es regirà per la normativa vigent.
- Valor urbanístic
Conjunt interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura agrària i, posteriorment, residencial en el territori així com altres construccions annexes vinculades al conreu, en el rodal de Sabadell.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic
Conjunt d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la preservació de l'estructura tipològica característica, que evoluciona com a torre residencial per esdevenir una finca de lleure que, inicialment, havia estat agrícola
- Valor sociocultural i etnològic
Conjunt referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió social d'aquesta implantació rural vinculada a un indret o llinatge, que assenyala un moment destacat en l'evolució de la història de Sabadell.
- Valor natural/ambiental/paisatgístic
Conjunt interessant per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i definidor del paisatge de les grans finques del rodal amb les seves dotacions annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Regulació: No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior, així com altres elements característics i identificadors com: paviments (hidràulic, "Nolla" o de fusta), el cancell com estructura tradicional molt comuna a Sabadell (que inclou la doble porta de fusta, normalment treballada amb motius ornamentals i la ceràmica de rajola de València amb motius

decoratius que conforma els arrimadors) i les reixes de forja i/o de fosa, per citar alguns exemples característics.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual). Aquest estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà, apart dels elements objecte de protecció descrits anteriorment i de manera genèrica, podrà detectar altres elements o parts objecte de conservació.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Façanes/Coberta Intervencions plantejades amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat. Per aquesta raó caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent.

També es requereix l'eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals; la supressió de cadiretes i línies elèctriques, així com el compliment de les normatives aplicables que regulen la disposició que han de tenir els aparells d'aire condicionat. Aspectes clau per tal de no malmetre els valors formals i compositius del bé catalogat.

Entorn/Jardí Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau. Sempre amb respecte per les qualitats ambientals i paisatgístiques de l'entorn, sense impedir la correcta visualització del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics com: elements estructurals identificadors de la tècnica constructiva d'un moment, període o estil determinat; forjats definidors dels nivells originals de l'edifici; posició determinant de la caixa d'escala i valors associats a la mateixa; disposició de les estances nobles amb la presència o no d'elements ornamentals i/o decoratius originals (pintures, estucs, plafonats, làmpades, paviments, etc...), així com altres parts o espais que confereixen el caràcter singular del bé declarat, com el cancell i els seus elements referents i/o associats. Les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits i/o volums disconformes s'hauran d'enderrocar.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret.

Gestió Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Altres intervencions	Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció.
Usos permesos	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Usos prohibits	Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

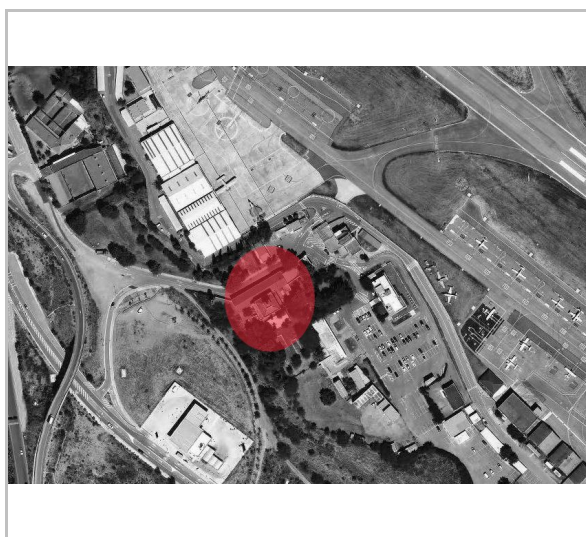
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Durant la Segona República va acollir les instal·lacions de l'Aeroclub de Sabadell. A l'edifici central, en el decurs de la Guerra Civil (1936-39), se li van unir algunes naus on es va construir material bèl·lic per fer front a les tropes feixistes. Les entitats d'aeronàutica no van aixecar cap a Catalunya fins als anys 40, quan a poc a poc van anar reprenent la seva activitat. L'auge de l'aviació comercial al Prat va propiciar que Sabadell captés a l'aviació esportiva, que va permetre relançar l'aeròdrom del Vallès.

Can Diviu va entrar en un estat d'abandó en 1983, que ha degradat progressivament la finca fins a la seva decadent estat actual. Segons ens indica el Pla Especial de Protecció de Sabadell, l'habitatge (Torre Gorina) en el que es troba la finca de can Diviu, va ser construït en 1880, molt probablement relacionat amb la torre d'estiueig dels Gorina. L'any 2017 l'Aeroclub Barcelona-Sabadell -sorgit de la fusió de l'entitat vallesana amb la seva homòloga barcelonina el 1953 - recupera la finca que un dia ja va ser la seva seu social.

Bibliografia La Vanguardia. Blanch, Josep. L'abandonat xalet senyorial de l'aeroport de Sabadell tornarà a ensenyar a volar. 24.7.2017.

Protecció existent Protecció: BCIL

Vista aèria
ICGC

Can Diviu

ARU/A.04.01.EA

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

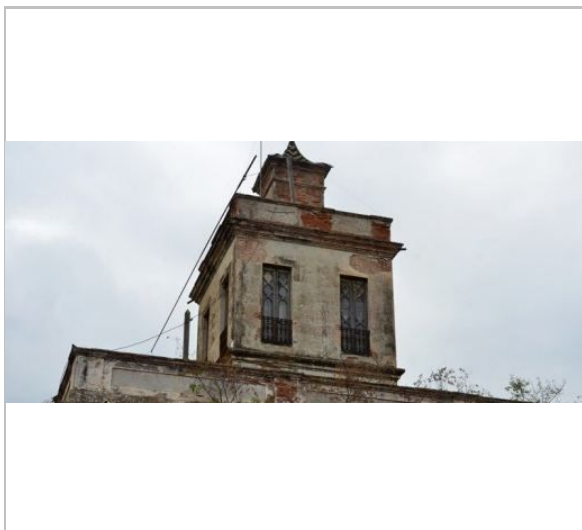
Fotografia del bé
M.M.P-LV

Placa
(ER) Equip redactor

Jardí posterior
M.M.P-LV

Detall torre
DB-iS

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

✘ BCIN ✘ BCIL ✘ BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Can Diviu

ARU/A.04.01.EA

Can Diviu. Molí de Vent

ARU/A.04.02.EA

Altres denominacions Torre Gorina. Molí de Vent

FITXES RELACIONADES:
 CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA EA BARP BSE BN BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri *Codi INE* 187
Adreça/es Carrer Camp d'Aviació, del, 0 *Delimitació bé*
Coordenades UTM x = 424952,0 ; *Identificació al plànol* Nd1-02/29 *Entorn protecció*
 y = 4596955,0 *Grafisme categoria*

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	54470D8DG2054D (Finca cadastral)	-	-	-	

Plànol normatiu (ER) Equip redactor

Fotografia del bé (ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)

Plànol emplaçament ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Arquitectura popular
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.54
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Elements arquitectònics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació
<i>Altres prot.</i>	Àrea d'Expectativa Arqueològica (Nivell 6). Vinculació amb la fitxa Béns arqueològics AEA.013 Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Molí de Vent
<i>Estil i Època</i>	Arquitectura popular – tradicional; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	-
<i>Autor/promotor</i>	-
<i>Parcel·la</i>	Gran
<i>Context</i>	El Molí de vent es troba dins la finca anomenada de Can Diviu o Torre Gorina, dins la zona de l'aeroport.
<i>Elements</i>	Només es conserva el basament i el cos principal, de planta vuitavada, fins el coronament. Poc abans d'arribar al mateix, una passera exterior realitzada en estructura metàl·lica envolta la construcció. La part de les pales metàl·liques que conformen l'estructura del molí, ha desaparegut.
<i>Ús actual</i>	Abandonat
<i>Ús original/altres</i>	Molí de vent
<i>Estat conservació</i>	Regular; Si bé podem afirmar que el basament i el cos principal presenten una imatge correcte, es pot contemplar que el coronament ha patit efectes derivats de la pèrdua de material ceràmic (maons) que poden causar lesions més greus.
<i>Façanes/Coberta</i>	La imatge exterior del basament i el fust de l'estructura del molí, així com la passera que l'envolta en una cota superior, és correcte.
<i>Entorn/Jardí</i>	La Torre i el Molí de vent conformen una finca, originàriament agrícola i situada al rodal de Sabadell però que, a partir de la construcció de l'Aeroport i les seves edificacions complementàries ha configurat un sector molt concret.
<i>Estructura/Interior</i>	Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals.
<i>Entorn de protecció</i>	Per les característiques arquitectòniques i posicionals del Molí de vent en relació a la contemplació exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Bé de caràcter singular, de gran valor patrimonial (no únicament arquitectònic sinó en tota la seva dimensió). Representa un element referent d'un període i una activitat determinada que, amb independència del seu estat de conservació, s'ha de mantenir íntegrament, amb respecte per les seves característiques específiques, siguin o no arquitectòniques, així com dels elements o parts que el componen. Altrament, s'han de mantenir les qualitats formals del bé/conjunt i, per tant, ha de garantir-se la seva conservació amb els mètodes propis de la restauració adequada. Per les característiques del bé i en relació a la seva posició específica a tocar d'una masia es considera que s'inscriu en un entorn que ha de gaudir d'una "protecció ambiental" que garanteixi el
-----------------	--

Can Diviu. Molí de Vent

ARU/A.04.02.EA

respecte per les qualitats arquitectòniques, ambientals i paisatgístiques amb respecte per la seva contemplació sense altres construccions o elements que puguin distorsionar els valors que representa. Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general sobre el conjunt del àrea o sector on s'inscriu, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seva imatge exterior, inclosa la disposició d'elements d'enllumenat exterior i/o de senyalització. La disposició dels mateixos es farà respectant els valors del bé catalogat.

Entorn de protecció Per les característiques inherents del bé i donada la seva posició on es garanteix la contemplació adequada del mateix no es considera, específicament, un entorn de protecció concret.

- Valor històric

Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de l'activitat agrícola i preindustrial, de gran importància al llarg del segle XIX al rodal de Sabadell.
- Valor arqueològic i paleontològic

Bé referent emplaçat en un solar que forma part d'una Àrea d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica que cal preservar en tota la seva dimensió. Qualsevol treball que afecti el subsol es regirà per la normativa vigent.
- Valor urbanístic

Contribueix a la lectura de la formació, evolució i transformació de les estructures agràries i la seva visualització en el territori, des de la singularitat i l'esveltesa de l'element, integrat a les Masies com a construcció annexa vinculada al conreu.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la preservació de l'estructura tipològica característica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura popular i tradicional.
- Valor sociocultural i etnològic

Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la importància que va significar la implantació dels molins de vent als masos de Sabadell.
- Valor natural/ambiental/paisatgístic

Bé interessant per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i definidor del paisatge de les finques agrícoles del rodal identificant els masos i les dotacions annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Regulació No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LA TOTALITAT DEL BÉ CATALOGAT
Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter singular o com a bé notable en la història i la tradició agrícola del rodal de Sabadell que ha preservat, encara que sigui parcialment, els valors originals de la construcció. L'estudi constarà d'una memòria històrica, síntesi de l'evolució urbanística a l'entorn del bé, transformacions i canvis esdevinguts en el temps, aixecament de l'estat actual del bé, recull de documentació complementària -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

Especificacions d'intervencions admeses sobre la totalitat del bé catalogat:
Obres de Manteniment i/o Reparació: intervencions que tenen per objecte garantir l'estabilitat del bé i que afectin a fonaments, estructura portant d'obra de fàbrica i element metàl·lic que conforma el molí sense modificar-ne la seva posició i mida; reparar, restaurar i/o reposar al bé catalogat les qualitats parcials o totals que havia tingut

Can Diviu. Molí de Vent

ARU/A.04.02.EA

originàriament, sempre que sigui factible la seva recuperació.

Obres de Consolidació: intervencions que tenen per objecte reparar, restaurar o reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural.

Obres de Reforma: intervencions que constitueixen una actuació parcial al bé i que tenen per objecte reparar, restaurar, reforçar elements simples de la seva estructura i/o elements de coronament i la part metàl·lica del molí de vent, per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, restablir al seu estat originari els elements arquitectònics alterats, emparant la reconstrucció de les parts eventualment enderrocades, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història del bé i es demostrin incoherents amb l'estructura originària.

Façanes/Coberta Les intervencions garantiràn una restauració i conservació adequada de l'estructura i la imatge externa del molí de vent, tant en el seu basament com en la part del coronament. En el cas que només resti la base o part de la mateixa, s'intervindrà amb els criteris propis de la restauració adequada.

Entorn/Jardí Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau amb la voluntat, en aquest cas de posar en relleu els valors arquitectònics, tècnics, històrics, socials i etnològics dels molins de vent, amb la masia i el conjunt de béns ambientals (naturals i paisatgístics).

Estructura/interior Només s'admeten obres de Manteniment i/o reparació; Consolidació; Restauració (eliminació parts contràries al bé patrimonial).

No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics i en la didàctica efectiva que il·lustri el funcionament del molí.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques, tipològiques i formals del mateix, ni els valors naturals i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i altres construccions vinculades preservin el paisatge qualitatiu del rodal de Sabadell.

Gestió Tal i com s'ha esmentat, abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Conservació, Manteniment, Reparació i Restauració que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució o transformació paisatgística, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològiques en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Altres intervencions Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixen una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària.

Usos permesos Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Usos prohibits Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

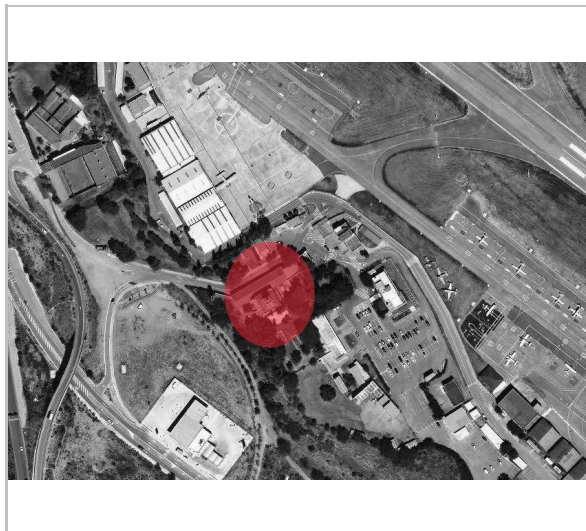
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Segons imatges del 1953 de l'aeroport de Sabadell, en aquell moment encara conservava el molí multipala i el penell a la part superior i es trobava envoltat (exceptuant a l'est on

Can Diviu. Molí de Vent

ARU/A.04.02.EA

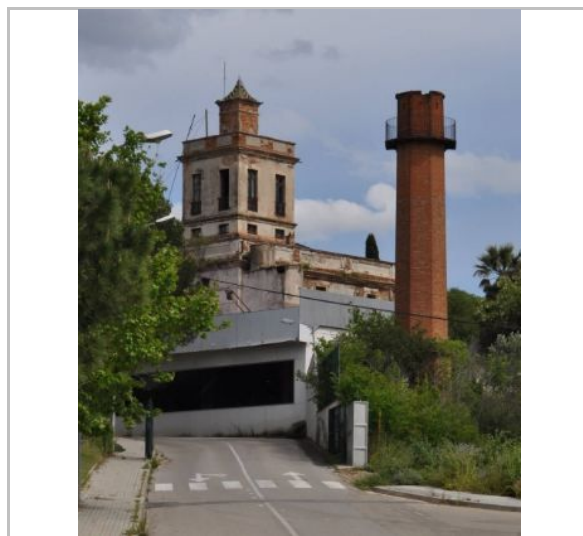
estava l'aeroport) de camps de conreu. Segons ens indica el Pla Especial de Protecció de Sabadell, l'habitatge (Torre Gorina) en el que es troba la finca de can Diviu, va ser construït en 1880, molt probablement relacionat amb la torre d'estiueig dels Gorina.

*Vista aèria
ICGC*

*Fotografia del bé
(ER) Equip redactor*

*Fotografia del bé i l'entorn
(ER) Equip redactor*

Can Diviu. Molí de Vent

ARU/A.04.02.EA

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda

(ER) Equip redactor

Casa Arimón

ARU/A.05.EA

Altres denominacions Casa Garcia Planas

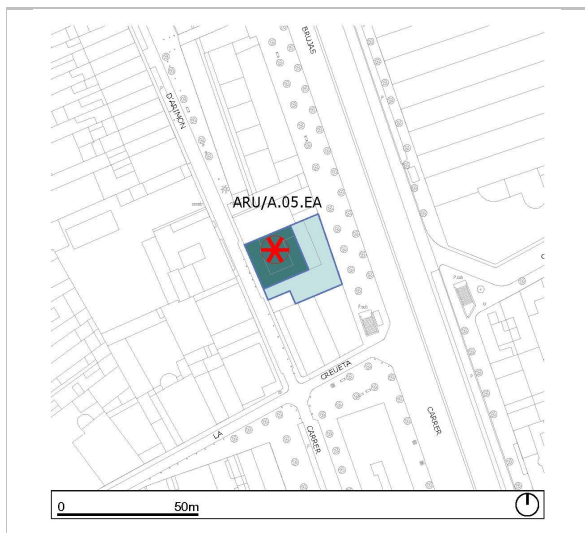
FITXES RELACIONADES:
 CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA EA BARP BSE BN BAMP

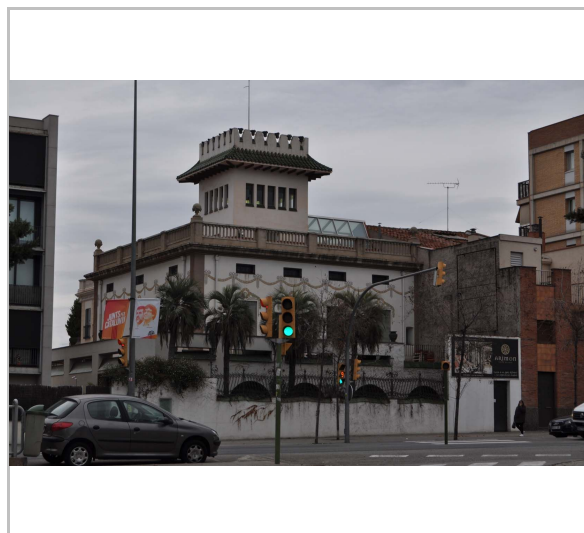
LOCALITZACIÓ

Indret / barri *Codi INE* 187
Adreça/es Carrer Arimón, d', 24 *Delimitació bé*
Coordenades UTM x = 426041 ; *Identificació al plànol* Nd1-17 *Entorn protecció*
 y = 4600210 *Grafisme categoria*

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	6104103DG2060B	434	819	PB+1+Torre	

Plànol normatiu (ER) Equip redactor

Fotografia del bé (ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
Classificació SUC (urbà consolidat)
Qualificació 1.9 / Zona residencial en volumetries especials amb terciari

Plànol emplaçament ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.20
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	AM.10.03CA Carrer d'Arimón

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1911
<i>Autor/promotor</i>	Renom i Costa, Josep
<i>Parcel.la</i>	Amb front a dos carrers oposats
<i>Context</i>	Finca situada en l'àrea urbana de la ciutat, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	<p>Casal de tres cossos, de planta baixa, pis i golfes, amb torre central de planta quadrada. L'edifici actual és fruit de diverses reformes a partir d'un casal del XIX, la substancial fou realitzada el 1911, a la que seguiren altres, al llarg del segle XX. Actualment hi ha un gimnàs a la planta baixa. Façana principal que dona al carrer d'Arimon, composta asimètricament, tot i que a simple vista no s'aprecia. La porta d'accés, que no està centrada, està coberta per un arc d'inflexió, mentre que les dues finestres laterals de la planta baixa, de mides diferents, estan cobertes per arcs carpanells. Destaca la llosa del balcó, aliniada amb la porta d'accés, que és sustentada per tornapuntes de ferro forjat. La façana principal, de planta baixa, pis i golfes, es compon a partir de tres eixos verticals marcats per les obertures: l'eix del mig es remarca per la situació de la porta d'accés a la planta baixa i el balcó a la planta pis. Als dos eixos laterals s'hi situen unes finestres a la planta baixa i unes finestres, més petites, a la planta pis.</p> <p>Remat de les façanes mitjançant una balaustrada.</p> <p>Coronament de la torre mitjançant un ràfec sostingut per colls de fusta, i coronat superiorment per merlets que fan d'ampit del terrat.</p> <p>Façanes revestides amb un estucat amb espedejament de carreus a la planta baixa i esgrafiats al primer pis. L'estat previ a la rehabilitació, degut al mal estat del revestiment, deixava a la vista el mur de maó massís.</p> <p>Relleu de pedra artificial en forma de garlanda emmarcant les finestres de la planta baixa. Esgrafiats de la planta pis que reproduïen el mateix motiu. Treballs de forja de les reixes i balcó. Fusteria, destacant les persianes i la porta principal.</p> <p>Coberta del casal inclinada a quatre aigües.</p> <p>Coberta de la torre plana (terrat)</p> <p>Coberta inclinada amb acabat de teules.</p> <p>Entrada amb cancell, la porta d'entrada a l'habitatge, petit distribuïdor que condueix a un gran hall, del lateral del qual arrenca l'escala, on hi ha unes columnes jòniques amb la base de marbre, el fust de pedra artificial polida i el capitell de guix (originàriament amb daurats). Destaquen les rajoles del cancell originals. Caixa d'escala, amb un lluernari fet mitjançant una cúpula de vidre emplomat. Se'n conserva l'escala de volta i alguns dels esgrafiats que la decoraven. Algunes de les habitacions del primer pis ventilen a l'escala de manera que en els dos murs laterals que conformen la caixa d'escala s'obren dues finestres, amb un arc apuntat de perfil esglaonat, col·locades simètricament unes en front de les altres.</p>
<i>Ús actual</i>	Gimnàs
<i>Ús original/altres</i>	Residencial

Casa Arimón

ARU/A.05.EA

- Estat conservació* Bo; Bon estat de conservació general en el seu aspecte exterior. Tot i que no s'entreu la voluntat de seguir un pla de manteniment el bé no presenta lesions o patologies que facin entreveure la necessitat d'intervenir en l'exterior. En tot cas, podem afirmar que es fan les actuacions necessàries quan es produeixen lesions, desperfectes o alguna patologia derivada.
- Façanes/Coberta* Bon estat general dels paraments verticals, tant dels seus revestiments, així com dels elements que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge expressada en la visió parcial del bé. S'aprecia la voluntat de conservació encara que no disposi d'un pla de manteniment predictiu.
- Entorn/Jardí* La resta de les edificacions properes presenten característiques similars o pitjors en l'estat de conservació. El jardí interior, segons l'apreciació visual, està cuidat i disposa de manteniment predictiu.
- Estructura/Interior* Donada la claredat tipològica d'aquesta construcció tot fa indicar un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. És possible que s'hagin preservat elements decoratius a les estances, especialment pintures als sostres, així com que restin elements del mobiliari original.
- Entorn de protecció* Aquest edifici és representatiu de les construccions situades al llarg del carrer d'Arimón, dins del període comprès des de finals del segle XIX al primer quart del segle XX. Aquest immoble, juntament amb d'altres catalogats a l'entorn, conforma un paisatge urbà amb força interès per la continuïtat compositiva que representen en la lectura del front edificatori i te reconeguda una protecció Ambiental (AM.10.03).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

- Elements* Edifici, construcció o bé de caràcter singular, de gran valor patrimonial (no únicament arquitectònic sinó en tota la seva dimensió). Representa un element referent d'un període i un estil determinat que, amb independència del seu estat de conservació, s'ha de mantenir íntegrament, amb respecte per les seves característiques específiques, siguin o no arquitectòniques, així com dels elements o parts que el componen. Altrament, s'han de mantenir les qualitats formals del bé/conjunt i, per tant, ha de garantir-se la seva conservació amb els mètodes propis de la restauració adequada.

CRITERI GENERAL DE PROTECCIÓ

Es protegeix la volumetria, llevat de casos excepcionals a valorar específicament i justificadament; la tipologia comprenent la forma i disposició de la caixa d'escala, dels patis, de les cobertes; els nivells definits pels forjats existents; la concepció formal dels espais interiors i de les dependències definides; les estances que preserven les seves decoracions originals o esdevingudes amb valors associats a la declaració del bé; la composició de les façanes, el ritme, proporció i forma de les obertures i tancament, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren; els béns mobles que formin part de l'element original, si existeixen, o els que revesteixin valors patrimonials associats al mateix.

- Entorn de protecció* Per les característiques inherents del bé i donada la seva posició on es garanteix la contemplació adequada del mateix no es considera, específicament, un entorn de protecció concret.

- Valor històric Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època destacada en la implantació d'arquitectura residencial d'estil promoguda per famílies benestants i construïda en el període comprès entre el darrer quart del s. XIX fins els anys 1920.
- Valor urbanístic Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació d'arquitectura residencial de rellevància que assenyalava una època en el desenvolupament de la ciutat.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'especial interès on el valor resideix, principalment, en l'estructura tipològica reflectida en les façanes i com a reflex de les tècniques constructives del moment, amb la presència d'elements decoratius inherents a l'estil arquitectònic modernista.

Casa Arimón

ARU/A.05.EA

☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social d'una família benestant en l'evolució de l'arquitectura residencial de la ciutat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la identificació singular que presenta en ell mateix, com a model arquitectònic residencial de rellevància, amb personalitat definida a través del seu estil, envers el nou entorn que defineix al seu voltant.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial); Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Regulació: No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LA TOTALITAT DEL BÉ CATALOGAT
Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter monumental o com a bé que ha preservat els seus valors originals (tipològics, compositius, constructius, estructurals, decoratius i/o ornamentals, així com béns mobles o altres elements complementaris i associats directament al bé. L'estudi constarà d'una memòria històrica, síntesi de l'evolució urbanística a l'entorn del bé, transformacions i canvis esdevinguts en el temps, aixecament de l'estat actual de la zona o àrea d'intervenció, recull de documentació complementària -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual).

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Especificacions d'intervencions admeses sobre la totalitat del bé catalogat:

Obres de Manteniment i/o reparació: intervencions que tenen per objecte garantir l'estabilitat de l'edifici i que afectin a fonaments, estructura portant, coberta i escala sense modificar-ne la seva posició i mida, reparar, restaurar i/o reposar a l'immoble catalogat les condicions de salubritat, higiene, seguretat i ornament públic.

Obres de consolidació: intervencions que tenen per objecte reparar, restaurar o reforçar elements simples de l'estructura de l'edifici per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural.

Obres de reforma: intervencions que constitueixen una actuació parcial a l'edifici i que tenen per objecte reparar, restaurar, reforçar elements simples de l'estructura de l'edifici per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, restablir al seu estat originari els elements arquitectònics alterats, emparant la reconstrucció de les parts eventualment enderrocades, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de l'edifici i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que l'edifici hagi suportat en el temps, així com reposar a l'immoble catalogat les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials.

Façanes/Coberta: Amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició del bé, expressat en les façanes i les cobertes, s'haurà d'intervenir segons els criteris següents:

FAÇANES: les intervencions que es portin a terme hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original; el tractament exterior (obra vista i/o revestiments) amb els seus materials constitutius; les

fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat de tots els elements ornamentals i decoratius que la conformen.

COBERTES: les intervencions hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta (plana, inclinada o mixta) originària del bé. Fins i tot revertint actuacions contràries i/o cossos o elements sobreposats.

En els casos on es constati una alteració que afecte les propietats i/o característiques de les façanes o cobertes del bé, caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent. L'estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà els elements objecte de conservació.

S'admeten només intervencions de Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé, si s'escau).

Entorn/Jardí

Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau. Sempre amb respecte per les qualitats ambientals i paisatgístiques de l'entorn, sense impedir la correcta visualització del bé catalogat. Tant pel bé catalogat com per les construccions del seu entorn proper caldrà, per exemple, emprendre mesures de regulació sobre el tractament específic de mitgeres amb materials concrets, eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals, eliminació de cadiretes i línies elèctriques així com d'altres elements distorsionadors de la imatge del bé protegit integralment.

Estructura/interior

No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics (elements estructurals, forjats, caixa d'escala, així com estances nobles, etc...). Sobre les divisions i els espais interiors que no afectin l'estructura general, es podrà intervenir mitjançant obres de Manteniment i/o reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Restauració, Remodelació o Rehabilitació. Excepte parts contràries al bé patrimonial que s'hauran d'enderrocar.

Entorn de protecció

L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest bé i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat.

Gestió

Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Restauració o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució del bé fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Altres intervencions

Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida integralment i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi

Casa Arimón

ARU/A.05.EA

suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció integral.

Usos permesos Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Usos prohibits Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aquest casal es fruit de la reforma substancial d'una casal del s. XIX, realitzada l'any 1911 a mans de l'arquitecte Josep Renom. D'aquest primer casal se'n conserva algun indici gràcies les pintures del sostre que s'han conservat sota els enteixinats modernistes. Una altra de les reformes importants, que desfigurà de manera destacada l'aparença originària data dels anys 50's i 60's, aproximadament. Santiago Casulleres és l'encarregat, durant els anys 50's, d'una de les ampliacions i reformes del casal.

L'any 1941 aquesta casa es comprada per la família Garcial Planas a la família Arimón.

Bibliografia CASAMARTINA, Josep: Josep Renom, arquitecte. Sabadell: Fundació Bosch i Cardellach, 2000.

LÓPEZ NAVARRO, Tomàs; Les Reixes dels vapors i de les cases pairals a Sabadell. Museu d'Art de Sabadell, 1991.

AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres, 113/1911. (Joaquim Arimón)

Senyalització del Patrimoni Històric de Sabadell. Ajuntament de Sabadell, 2010.

Disponible a: <http://ca.sabadell.cat/Oficinadelpatrimoni/d/Senyalitzacio.pdf> (darrera consulta: Febrer 2019).

Protecció existent Protecció: BCIL

Vista aèria
ICGC

Casa Arimón

ARU/A.05.EA

*Fotografia del bé
(ER) Equip redactor*

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

*Llegenda
(ER) Equip redactor*

Casa Marcet Font

ARU/A.06.EA

Altres denominacions Casa Grau (Ajuntament de Sabadell.
Departament de Salut)

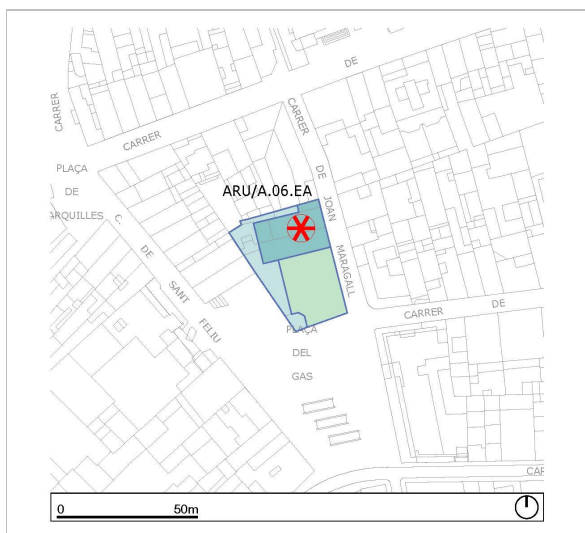
FITXES RELACIONADES:
CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA EA BARP BSE BN BAMP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret / barri</i>	8.	<i>Codi INE</i>	187
<i>Adreça/es</i>	Carrer Joan Maragall, de, 7 Plaça Gas, del, s/n	<i>Delimitació bé</i>	Entorn protecció
<i>Coordenades UTM</i>	x = 425479 ; y = 4599760	<i>Identificació al plànol</i>	Nd1-22
		<i>Grafisme categoria</i>	

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	5600608DG2050B	731	964	PB+2	

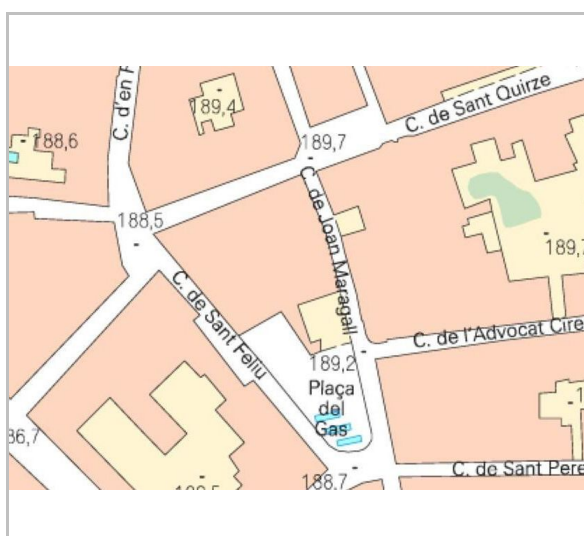
Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
Classificació SUC (urbà consolidat)
Qualificació c-5

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.27
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació
<i>Altres prot.</i>	AM.10.15CA Plaça del Gas

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estil i Època</i>	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	Arxiu Municipal. Llicència d'obres.1911/Exp:113. (Joaquim Arimon)
<i>Autor/promotor</i>	Batllevell i Arús, Juli (reforma)
<i>Parcel.la</i>	Conforma cantonada
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell.
<i>Elements</i>	<p>Casal de planta baixa i dues plantes pis, amb façana principal al carrer de Joan Maragall, tot i que originàriament sembla que l'accés es produïa des de la Plaça del Gas. Destaca la composició de la façana seguint el model característic dels casals del segle XIX. Són intervencions posteriors: el cos longitudinal situat al jardí, de planta baixa i pis i estil modernista i la tanca que encercla el conjunt. Actualment la façana principal segueix una composició asimètrica i austera degut a les reformes que han canviat el seu aspecte original. Totes les obertures de les dues façanes són de perímetre rectangular i presenten uns emmarcaments fets d'obra, excepte la porta central que dona al pati, que té l'emmarcament fet per motlures de pedra.</p> <p>El pavelló mirador afegit posteriorment causa un fort contrast amb el casal, ja que aquest conté les obertures cobertes amb arcs carpanells i usa una decoració vegetal i floral a la cornisa i revestiments amb rajoles de motlle en forma de flor.</p> <p>Les façanes del casal es componen a partir d'uns eixos verticals que corresponen a les portes o a unes finestres a la planta baixa, i uns balcons a les plantes pis. Totes les obertures són iguals per planta, amb la llosa dels balcons de la planta primera de més volada que les dels balcons de la planta segona. Les plantes es diferencien exteriorment a través de les línies de les impostes que recorren les dues façanes i coincideixen amb la llosa dels balcons. El coronament de les façanes es realitza mitjançant una cornisa sustentada per permòdols i amb una balustrada a la part superior.</p> <p>Façanes del casal amb acabat estucat amb especejament de carreus.</p> <p>Pavelló i tanca modernistes. Composició de la façana del casal.</p> <p>Coberta del casal inclinada, desguassant aquestes a les façanes principal i a les dues laterals. Part de la coberta és plana tipus terrat.</p> <p>Coberta inclinada acabada amb teules. Destacar: paviments hidràulics, arrimadors ceràmics (rajoles decorades amb la tècnica de trespa) i de fusta. Vidrieres que condueixen a l'escala, treballades amb la tècnica de l'àcid, representant elements florals i vegetals, amb les tiges dibuixant formes de coup de fouet.</p>
<i>Ús actual</i>	Ajuntament de Sabadell. Departament de Salut. Serveis Socials d'Assistència Primària
<i>Ús original/altres</i>	Casal residencial
<i>Estat conservació</i>	Regular; Estat de conservació regular en el seu aspecte exterior que es mostra, especialment, en la/es façana/es. No s'entrevé cap pla de manteniment predictiu sobre aquest bé.
<i>Façanes/Coberta</i>	Revestiment del parament vertical en un estat de conservació regular. S'aprecien desperfectes en els arrebossats de la/es façana/es, que poden ser corregits a partir d'una

Casa Marcet Font

ARU/A.06.EA

diagnosi, posterior reparació i establint un correcte pla de manteniment.

Entorn/Jardí La resta de les edificacions properes presenten característiques similars en l'estat de conservació.

Estructura/Interior La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

Entorn de protecció Aquest edifici o conjunt representatiu és un referent dins les construccions situades a la plaça del Gas -protegida com Ambient (AM.10.15), en el període comprès des de finals del segle XIX al segon quart del segle XX. Aquest bé, juntament amb d'altres edificis catalogats o significatius de l'entorn, conforma un paisatge urbà amb força interès per la continuïtat compositiva que representen en la lectura del front edificatori.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Bé d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la composició de la/es façana/es amb els seus elements constitutius identificadors: obertures, fusteries, tractaments decoratius i/o ornamentals, balcons, baranes, reixes, cornises, ràfecs, coronaments, etc... S'afegeix, també, l'estructura funcional, formada per: el sistema estructural original amb la disposició dels nivells de forjats, la forma de la coberta i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció formal de la construcció (vestíbul, caixa d'escala, patis o celoberts, etc...). Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.

Entorn de protecció Per les característiques del bé i en relació a la seva posició forma part d'un Ambient protegit. Es considera que s'inscriu en un entorn que gaudeix d'una "protecció ambiental". Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general sobre el conjunt de l'Àmbit on s'inscriu, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seves façanes (materials d'acabat, textures, colors, etc...).

- Valor històric Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època destacada en la implantació d'arquitectura residencial d'estil promoguda per famílies benestants i construïda en el període comprès entre el darrer quart del s. XIX fins els anys 1920.
- Valor urbanístic Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació d'arquitectura residencial de rellevància que assenyalava una època en el desenvolupament de la ciutat.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura neoclàssica, amb una imatge externa que reflecteix el llenguatge més acadèmicista.
- Valor sociocultural i etnològic Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió social d'una família benestant construït en un moment destacat en l'evolució urbana i representativa de la ciutat.
- Valor natural/ambiental/paisatgístic Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Regulació No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior, així com altres elements característics i identificadors com: paviments (hidràulic, "Nolla" o de fusta), el cancell com estructura tradicional molt comuna a Sabadell (que inclou la doble porta de fusta, normalment treballada amb motius ornamentals i la ceràmica de rajola de València amb motius decoratius que conforma els arrimadors) i les reixes de forja i/o de fosa, per citar alguns exemples característics.

En el moment que es planteji qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual). Aquest estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà, apart dels elements objecte de protecció descrits anteriorment i de manera genèrica, podrà detectar altres elements o parts objecte de conservació.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny. L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Façanes/Coberta Intervencions plantejades amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat. Per aquesta raó caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent.

També es requereix l'eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals; la supressió de cadiretes i línies elèctriques, així com el compliment de les normatives aplicables que regulen la disposició que han de tenir els aparells d'aire condicionat. Aspectes clau per tal de no malmetre els valors formals i compositius del bé catalogat.

Entorn/Jardí Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau. Sempre amb respecte per les qualitats ambientals i paisatgístiques de l'entorn, sense impedir la correcta visualització del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics com: elements estructurals identificadors de la tècnica constructiva d'un moment, període o estil determinat; forjats definidors dels nivells originals de l'edifici; posició determinant de la caixa d'escala i valors associats a la mateixa; disposició de les estances nobles amb la presència o no d'elements ornamentals i/o decoratius originals (pintures, estucs, plafonats, làmpades, paviments, etc...), així com altres parts o espais que confereixen el caràcter singular del bé declarat, com el cancell i els seus elements referents i/o associats. Sobre les divisions i els espais interiors que no afectin l'estructura general, es podrà intervenir mitjançant obres de Conservació; Manteniment i/o reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Restauració, Remodelació o Rehabilitació. Excepte parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits i/o volums disconformes, que s'hauran d'enderrocar.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest

Casa Marcet Font

ARU/A.06.EA

Gestió	<p>bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat.</p> <p>Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.</p> <p>En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.</p>
Altres intervencions	<p>Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixen una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció.</p>
Usos permesos	<p>Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.</p>
Usos prohibits	<p>Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.</p>

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	<p>Antic habitatge unifamiliar utilitzat posteriorment com escola privada. L'edifici està ubicat en el recinte de la vila del segle XVIII.</p>
<i>Bibliografia</i>	<p>CASAMARTINA, Josep: Josep Renom, arquitecte. Sabadell: Fundació Bosch i Cardellach, 2000.</p> <p>LÓPEZ NAVARRO, Tomàs; Les Reixes dels vapors i de les cases pairals a Sabadell. Museu d'Art de Sabadell, 1991.</p> <p>Arxiu Municipal. Llicència d'obres.1903/Exp:114. (Josep Marcet Font)</p> <p>Arxiu Municipal. Llicència d'obres.1903/Exp:133. (Josep Marcet Font)</p> <p>Arxiu Municipal. Llicència d'obres.1880/Exp:196. (Francisco Gorina)</p> <p>Arxiu Municipal. Fons d'empreses.1837-1960/Exp:A-1. (S.A. MARCET)</p> <p>Arxiu Municipal. Fons d'empreses.1893-1908/Exp:A-16. (Josep Marcet Font)</p>
<i>Protecció existent</i>	<p>Protecció: BCIL</p>

Casa Marcet Font

ARU/A.06.EA

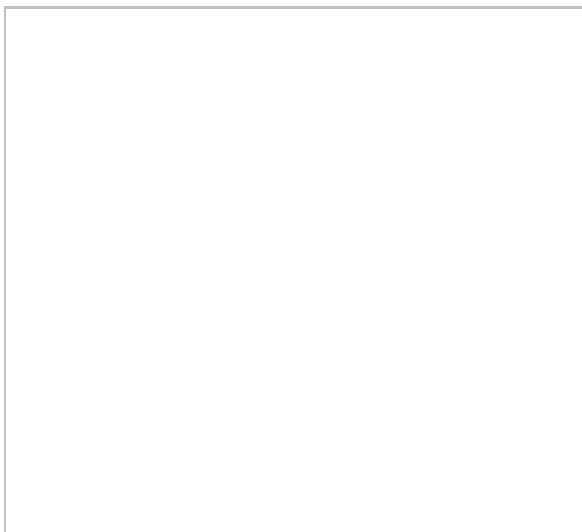
Vista aèria
ICGC

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Llegenda
(ER) Equip redactor

Casa Marcet Font

ARU/A.06.EA

Casa Montlló

ARU/A.07.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri

Codi INE 187

Adreça/es Carrer Turull, de, 5

Delimitació bé

Coordenades UTM x = 426081 ; y = 4599695

Identificació al plànol Nd1-22
Grafisme categoria

Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

6299001DF2969H

983

929

PB+1

Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

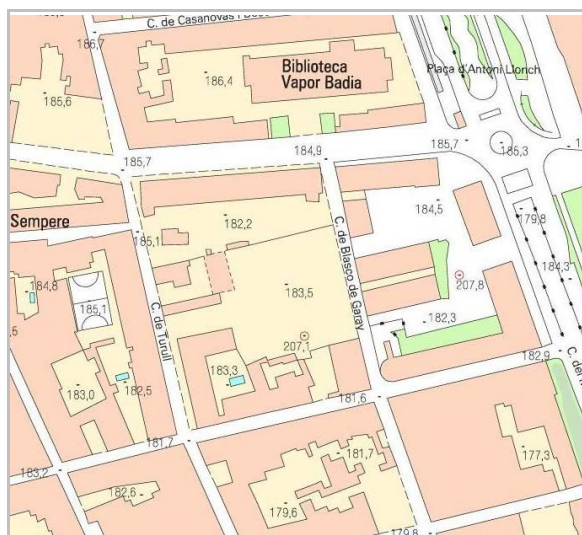
Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)

Classificació SUC (urbà consolidat)

Qualificació 1.8 / Zona residencial en volumetries especials

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.43
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estil i Època</i>	Eclecticisme - Neoclassicisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1922
<i>Autor/promotor</i>	Manich i Comerma, Joaquim
<i>Parcel.la</i>	Conforma cantonada
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament al barri del Centre.
<i>Elements</i>	<p>Casal de tres cossos de planta subterrània, planta baixa, pis i golfes, amb façana principal donant al carrer de Turull. Disposa d'un ampli jardí on es conserva un cos annex, antigament destinat a cotxera. Façana principal composta a partir de tres eixos verticals marcats per les obertures. L'eix central es remarca amb la porta d'entrada a la planta baixa i el balcó de major volada que els laterals a la planta pis, i amb un frontó circular sobre la llinda. Als eixos laterals s'hi situa un finestral a la planta baixa i un balcó a la planta pis.</p> <p>Remat de les façanes mitjançant una cornisa i balustrada a la part superior. Façana estucada amb espedejament de carreus al sòcol i arestes. Emmarcaments de les obertures i coronament de façana amb pedra.</p> <p>Composició de façana. Reixes de ferro dels balcons, de la tanca del jardí i porta de la cotxera.</p> <p>Coberta inclinada, desguassant les aigües a totes les façanes. Part central del casal, que sobressurt una planta més, i cotxera, amb coberta a dues aigües.</p> <p>Cobertes inclinades amb acabat de teules. A destacar: arrimadors, fets amb la tècnica de trepa. Paviments hidràulics. Lluernari de l'escala, amb vidre emplomat. Les vidrieres, treballades a l'àcid i arrimador d'estuc imitant el marbre. Galeria, amb vistes a l'ampli jardí.</p>
<i>Ús actual</i>	Residencial
<i>Ús original/altres</i>	Residencial
<i>Estat conservació</i>	Regular; Estat de conservació regular en el seu aspecte exterior que es mostra, especialment, en la/es façana/es. No s'entrevé cap pla de manteniment predictiu sobre aquest bé.
<i>Façanes/Coberta</i>	Revestiment del parament vertical en un estat de conservació regular. S'aprecien desperfectes en els arrebossats de la/es façana/es, que poden ser corregits a partir d'una diagnosi, posterior reparació i establint un correcte pla de manteniment.
<i>Entorn/Jardí</i>	La resta de les edificacions properes presenten característiques similars en l'estat de conservació.
<i>Estructura/Interior</i>	Donada la claredat tipològica d'aquesta construcció tot fa indicar un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. És possible que s'hagin preservat elements decoratius a les estances, especialment pintures als sostres, així com que restin elements del mobiliari original. Es desconeix l'estat en què es troba el jardí interior de la finca.
<i>Entorn de protecció</i>	Per les característiques arquitectòniques i posicionals de l'edifici en relació a la contemplació exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

Bé d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la composició de la/es façana/es amb els seus elements constitutius identificadors: obertures, fusteries, tractaments decoratius i/o ornamentals, balcons, baranes, reixes, cornises, ràfecs, coronaments, etc... S'afegeix, també, l'estructura funcional, formada per: el sistema estructural original amb la disposició dels nivells de forjats, la forma de la coberta i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció formal de la construcció (vestíbul, caixa d'escala, patis o celoberts, etc...). Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès. Esprotegeix el volum de l'edifici principal, amb la façana al carrer de Turull. Les construccions que conformen les cotxeres disposen de protecció parcial.

Entorn de protecció

Per les característiques inherents del bé i donada la seva posició on es garanteix la contemplació adequada del mateix no es considera, específicament, un entorn de protecció concret.

Valor històric

Bé referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la disposició d'edificis residencials o casals, construïts per les famílies benestants al llarg dels s. XIX-XX.

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.

Valor sociocultural i etnològic

Bé referent en el context sociocultural i etnològic de Sabadell per les característiques representatives i la dimensió social d'una família benestant en l'evolució de l'arquitectura residencial de la ciutat.

Valor natural/ambiental/paisatgístic

Bé interessant per la contribució en la preservació i el manteniment del caràcter harmònic i definidor del paisatge urbà de Sabadell al primer període del segle XX en la configuració del Centre i la implementació de l'Eixample.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció

Edificació principal, amb façana al carrer de Turull, i jardí: Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé), així com l'adequació de la façana mitgera nord. Conjunt de les Cotxeres: Les esmentades per a l'edificació principal i també, Ampliació sobre aquestes construccions

Regulació

No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior, així com altres elements característics i identificadors com: paviments (hidràulic, "Nolla" o de fusta), el cancell com estructura tradicional molt comuna a Sabadell (que inclou la doble porta de fusta, normalment treballada amb motius ornamentals i la ceràmica de rajola de València amb motius decoratius que conforma els arrimadors) i les reixes de forja i/o de fosa, per citar alguns exemples característics.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual). Aquest estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà, apart dels elements objecte de protecció descrits anteriorment i de manera genèrica, podrà detectar altres elements o parts objecte de conservació.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Façanes/Coberta Intervencions plantejades amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren.

En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat. Per aquesta raó caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, com les cadiretes ancorades a la façana, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent.

També es requereix l'eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals; la supressió de cadiretes i línies elèctriques, així com el compliment de les normatives aplicables que regulen la disposició que han de tenir els aparells d'aire condicionat. Aspectes clau per tal de no malmetre els valors formals i composius del bé catalogat.

Entorn/Jardí Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau. Sempre amb respecte per les qualitats ambientals i paisatgístiques de l'entorn, sense impedir la correcta visualització del bé catalogat. Per exemple, mesures de regulació sobre el tractament específic de mitgeres amb materials concrets, eliminació d'antenes parabòliques i/o convencionals, eliminació de cadiretes i línies elèctriques, ubicació correcta d'aparells d'aire condicionat, etc...

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics com: elements estructurals identificadors de la tècnica constructiva d'un moment, període o estil determinat; forjats definidors dels nivells originals de l'edifici; posició determinant de la caixa d'escala i valors associats a la mateixa; disposició de les estances nobles amb la presència o no d'elements ornamentals i/o decoratius originals (pintures, estucs, plafonats, làmpades, paviments, etc...), així com altres parts o espais que confereixen el caràcter singular del bé declarat, com el cancell i els seus elements referents i/o associats. Sobre les divisions i els espais interiors que no afectin l'estructura general, es podran realitzar intervencions de Manteniment i/o reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Restauració, Remodelació o Rehabilitació. Excepte parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits i/o volums disconformes, que s'hauran d'enderrocar.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat.

Gestió Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un

estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada (aixecament actual, documentació i imatges històriques, reportatge fotogràfic actual, anàlisi de l'evolució urbanística del sector, així com l'estudi dels expedients d'obres per tenir documentades les modificacions o transformacions més destacades.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Altres intervencions Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció.

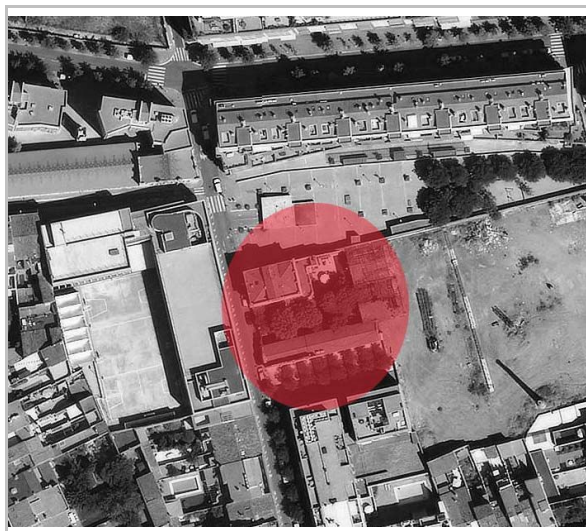
Usos permesos Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Usos prohibits Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia AHS, Fons Municipal. Llicència d'obres. 55/1922 (Bartolomé Montlló)

Protecció existent Protecció: BCIL

Vista aèria
ICGC

Casa Montlló

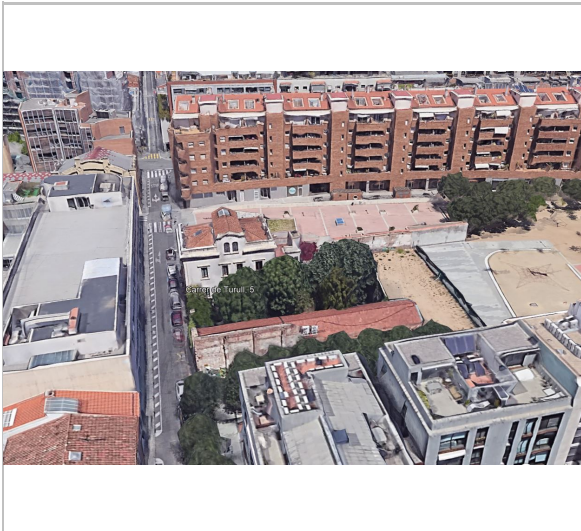
ARU/A.07.EA

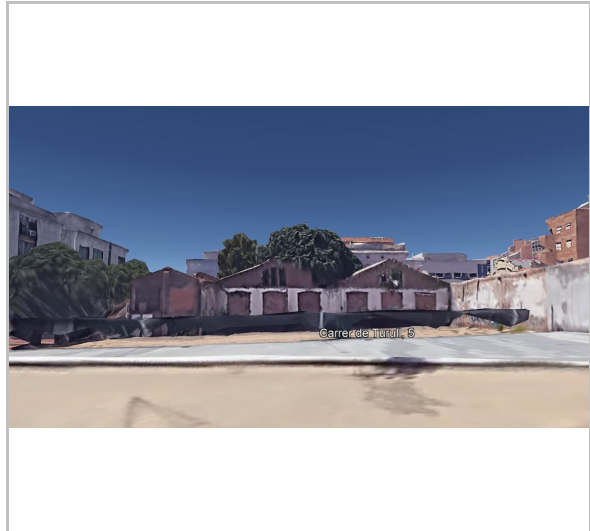
Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Perspectiva sud
Google Earth

Façana cotxeres
Google Earth

Façana mitgera
Google Earth

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

✘ BCIN ✘ BCIL ✘ BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Casa Montlló

ARU/A.07.EA

Torre Turull

ARU/A.08.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

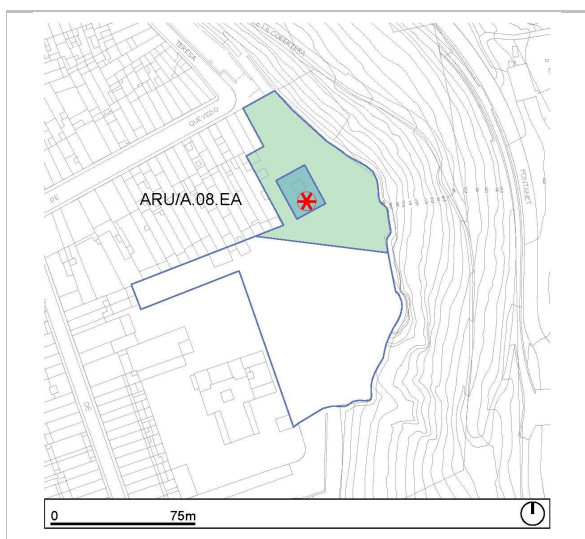
BAMP

LOCALITZACIÓ

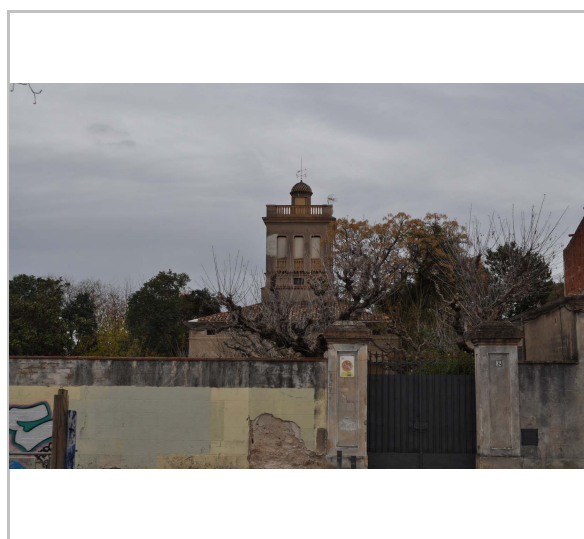
Indret / barri 13. Codi INE 187
 Adreça/es Carrer Quevedo, de, 80 Delimitació bé
 Coordenades UTM x = 426322 ; Identificació al plànol Nd1-18 Entorn protecció
 y = 4600297 Grafisme categoria

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
6403021DG2060B	6.554	655	PB+1+Torre	

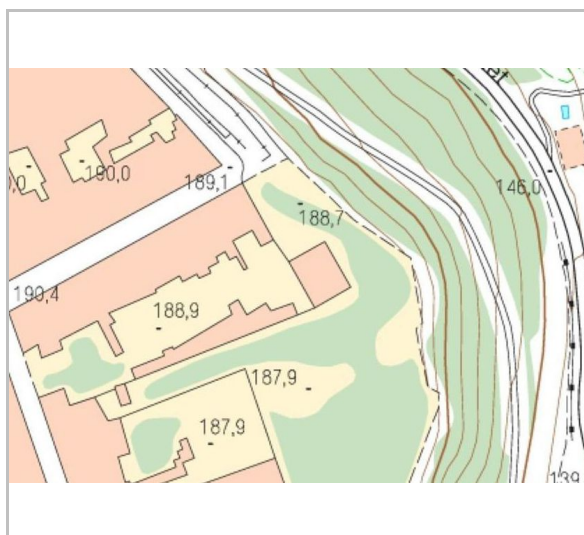
Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
 Qualificació Pendent de desenvolupament per pla de millora urbana
 Relació ntiva. A nivell de planejament s'està tramitant la MPG-120, ara aprovada inicialment. La seva aprovació definitiva serà d'aplicabilitat sobre aquest bé.

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.53
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estil i Època</i>	Eclecticisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	Principis s. XX
<i>Autor/promotor</i>	-
<i>Parcel.la</i>	Gran
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'extrem est de l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, sobre un penyasegat al marge esquerra del Riu Ripoll.
<i>Elements</i>	<p>Habitatge unifamiliar aïllat de planta baixa i torratxa central en planta pis, envoltat per jardí i vallat perimetralment. L'habitatge, de planta quadrada, compon les seves façanes a partir de quatre eixos verticals. Les façanes d'aquest habitatge, de planta quadrada i simetria volumètrica, es componen a partir de quatre eixos verticals, rematades per la coberta a quatre vessants i torratxa central.</p> <p>Les façanes del cos principal de planta baixa, es troben compostes a partir de quatre eixos verticals on s'hi troben les obertures tipus balconeres. Les façanes de la torratxa superior rematades superiorment per balustrades, compten amb quatre façanes idèntiques, compostes a partir d'un ritme de tres obertures balconeres amb arcada i balustres de terracota.</p> <p>Actualment la totalitat de les façanes es troben estucades.</p> <p>Coberta del cos principal de l'edifici a quatre vessants, ubicant-se la torratxa al carener central d'aquestes. Coberta de la torratxa plana.</p> <p>Coberta inclinada acabada amb teula àrab.</p>
<i>Ús actual</i>	Residencial
<i>Ús original/altres</i>	Residencial
<i>Estat conservació</i>	Regular; Estat de conservació regular en el seu aspecte exterior que es mostra, especialment, en la/es façana/es. No s'entreu cap pla de manteniment predictiu sobre aquest bé.
<i>Façanes/Coberta</i>	Revestiment del parament vertical en un estat de conservació regular. S'aprecien desperfectes en els arrebossats de la/es façana/es, que poden ser corregits a partir d'una diagnosi, posterior reparació i establint un correcte pla de manteniment.
<i>Entorn/Jardí</i>	La resta de les edificacions properes presenten característiques similars en l'estat de conservació. Es desconeix l'estat en què es troba el jardí interior de la finca.
<i>Estructura/Interior</i>	Es desconeix l'estat de conservació de l'interior i de les seves estructures originals que, poden o no haver estat modificades en el temps.
<i>Entorn de protecció</i>	Per les característiques arquitectòniques i posicionals de l'edifici en relació a la contemplació exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció determinat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	ES PROTEGEIX TIPOLÒGICAMENT (CONSERVACIÓ, NP.2) EL VOLUM ORIGINAL
-----------------	---

COMPORTANT L'ENDERROC DE LES PARTS CONTRÀRIES AL BÉ CATALOGAT. LES ACTUACIONS QUE REQUEREIXIN D'UNA ADEQUACIÓ AL PGMOS ES MATERIALITZARAN A PARTIR D'UNA MODIFICACIÓ PRÈVIA DEL PLANEJAMENT GENERAL VIGENT I ES CONCRETARAN A PARTIR DE L'ESTUDI I INFORME PATRIMONIAL QUE S'HAURÀ DE REDACTAR PREVI A LA CONCESSIÓ DE LA LLICÈNCIA. A nivell general es tracta d'un bé d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la composició de la/es façana/es amb els seus elements constitutius identificadors: obertures, fusteries, tractaments decoratius i/o ornamentals, balcons, baranes, reixes, cornises, ràfecs, coronaments, etc... S'afegeix, també, l'estructura funcional, formada per: el sistema estructural original amb la disposició dels nivells de forjats, la forma de la coberta i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció formal de la construcció (vestíbul, caixa d'escala, patis o celoberts, etc...). Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.

Entorn de protecció Per les característiques inherents del bé i donada la seva posició on es garanteix la contemplació adequada del mateix no es considera, específicament, un entorn de protecció concret.

- Valor històric Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època destacada en la implantació d'arquitectura residencial d'estil promoguda per famílies benestants i construïda en el període comprès entre el darrer quart del s. XIX fins els anys 1920.
- Valor urbanístic Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació d'arquitectura residencial de rellevància que assenyala una època en el desenvolupament de la ciutat.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
- Valor sociocultural i etnològic Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió social d'una família vinculada a la industrialització construït en un moment destacat en l'evolució urbana i representativa de la ciutat.
- Valor natural/ambiental/paisatgístic Bé interessant per la identificació singular que presenta en ell mateix, com a model arquitectònic residencial de rellevància, amb personalitat definida a través del seu estil, envers el nou entorn que defineix al seu voltant.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé); Obra nova

Regulació No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior, així com altres elements característics i identificadors com: paviments (hidràulic, "Nolla" o de fusta), el cancell com estructura tradicional molt comuna a Sabadell (que inclou la doble porta de fusta, normalment treballada amb motius ornamentals i la ceràmica de rajola de València amb motius decoratius que conforma els arrimadors) i les reixes de forja i/o de fosa, per citar alguns

exemples característics.

En el moment que es plantegi qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual). Aquest estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà, apart dels elements objecte de protecció descrits anteriorment i de manera genèrica, podrà detectar altres elements o parts objecte de conservació.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

El bé es troba en un sector a desenvolupar per Pla de Millora Urbana, d'acord amb Modificació de PGMOS del Balcó del Ripoll (MPG-120), en tràmit.

Es podran realitzar intervencions d'obra nova en aquells àmbits de la finca on siguin admeses d'acord amb el nivell de protecció i respecte pels valors patrimonials del bé.

Façanes/Coberta Intervencions plantejades amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren. En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat. Per aquesta raó caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les determinacions del planejament derivat que ordeni l'entorn de la Torre Turull.

Entorn/Jardí Caldrà ordenar l'entorn del bé protegit seguint els criteris de la MPG-120 i el Pla de millora que desenvolupi l'ordenació del sector de PMU que defineix aquesta MPG per a l'entorn de la Torre Turull. En qualsevol cas, es preveu un espai lliure d'edificació a l'entorn del volum d'edificació protegit, i una part de zona verda pública que permetrà el pas entre el carrer de Quevedo (Baixada de la Cobertera) i la plaça de Sant Salvador, separat de l'espai lliure privat vinculat a l'edificació protegida per una tanca que haurà de definir amb precisió el planejament derivat (i que hauria de permetre la visualització del volum protegit) que concreti l'ordenació del sector de Pla de millora definit per la MPG-120. En qualsevol cas, l'edificació protegida quedarà exempta.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics com: elements estructurals identificadors de la tècnica constructiva d'un moment, període o estil determinat; forjats definidors dels nivells originals de l'edifici; posició determinant de la caixa d'escala i valors associats a la mateixa; disposició de les estances nobles amb la presència o no d'elements ornamentals i/o decoratius originals (pintures, estucs, plafonats, làmpades, paviments, etc...), així com altres parts o espais que confereixen el caràcter singular del bé declarat, com el cancell i els seus elements referents i/o associats.

Sobre les divisions i els espais interiors que no afectin l'estructura general, es podrà intervenir mitjançant obres de Manteniment i/o reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Restauració, Remodelació o Rehabilitació. Excepte parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits i/o volums disconformes, que s'hauran d'enderrocar.

Entorn de protecció L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa el bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Aquest entorn es podrà ajustar la seva delimitació justificadament mitjançant el pla de millora previst a la MPG-120.

Gestió Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora,

Torre Turull

ARU/A.08.EA

Remodelació o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada, amb el contingut mínim establert a l'article 30 de la normativa.

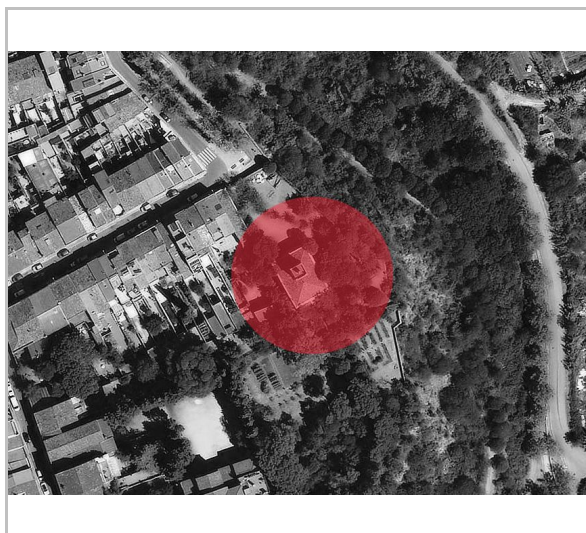
En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Altres intervencions	Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció.
Usos permesos	Els que determina el PGMOS o POUM vigent, planejament derivat de desenvolupament, i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
Usos prohibits	Els que determina el PGMOS o POUM vigent, planejament derivat de desenvolupament, i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aquesta torre es troba emplaçada al començament de l'antic passeig de la Revolució, camí per on els sabadellencs anaven a Polinyà. Actualment el camí està en desús, fet que ha motivat la marginalitat d'aquest espai.

Protecció existent Protecció: BCIL

Vista aèria
ICGC

Torre Turull

ARU/A.08.EA

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
(ER) Equip redactor

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Torre Turull

ARU/A.08.EA

Torre Gorina

ARU/A.09.EA

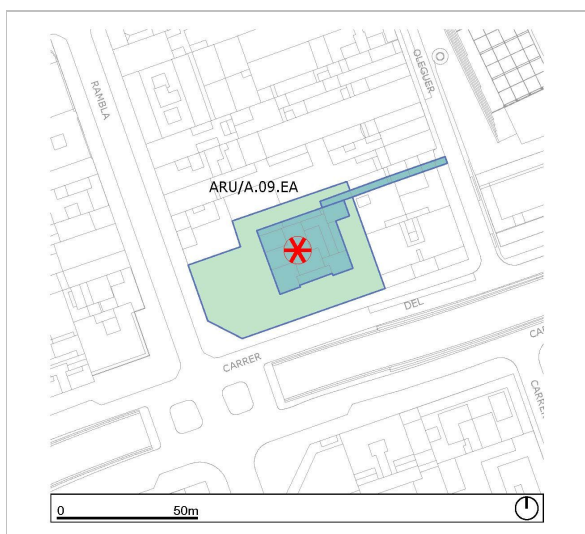
FITXES RELACIONADES:
 CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA EA BARP BSE BN BAMP

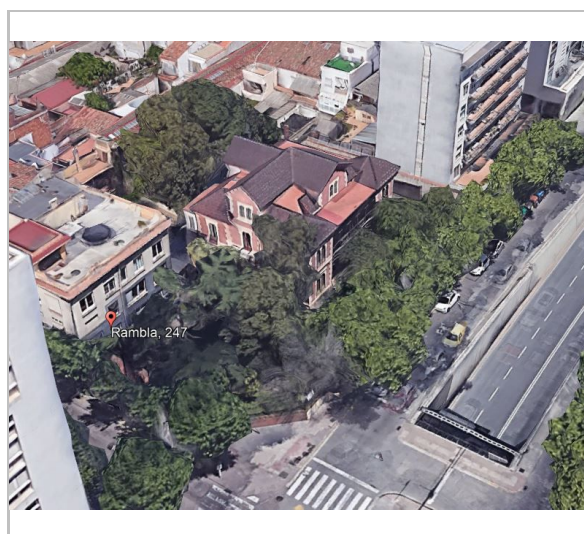
LOCALITZACIÓ

Indret / barri 8. Codi INE 187
 Adreça/es Rambla, la, 247 Delimitació bé
 Carrer Marquès de Comillas, del, s/n Entorn protecció
 Coordenades UTM x = 425999 ; Identificació al plànol Nd1-22
 y = 4599063 Grafisme categoria

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	6193013DF2969H	1.483	883	PB+2	

Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
Google Earth

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
 Classificació SUC (urbà consolidat)
 Qualificació 1.9 / Zona residencial en volumetries especials amb terciari

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS 2.15
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Edificis
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 2. Conservació
<i>Altres prot.</i>	AM.10.36CA Rambla

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Habitatge unifamiliar amb jardí
<i>Estil i Època</i>	Eclecticisme - Neoclassicisme romàntic; Època contemporània. Segle XIX
<i>Cronologia</i>	a.1895
<i>Autor/promotor</i>	Miquel Pascual Tintorer, arquitecte / Josep Gorina Pujol
<i>Parcel.la</i>	Amb front a dos carrers
<i>Context</i>	El conjunt es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, concretament a la Rambla en una finca important que fa cantonada amb el carrer Marquès de Comillas. La façana principal sempre ha estat amb front a la Rambla, que era el carrer important, on hi ha el portal a la tanca i la porta d'entrada a l'edifici. És l'única façana interior que forma part de l'Expedient de llicència d'obres de l'any 1889 (AHS). El carrer del Marquès de Comillas, abans "del Apeadero" era secundari amb les vies del tren i les andanes del baixador de la Rambla.
<i>Elements</i>	<p>Habitatge unifamiliar amb planta en creu, destaca el joc de volums i cobertes així com el jardí, que pot llegir-se des de l'espai públic. El volum principal d'aquest habitatge, de línies netes i inexistència d'ornamentació, compta amb quatre façanes, dues a carrer i dues a l'interior de la finca-jardí. La façana amb front al carrer del Marquès de Comillas es compon a partir d'un eix central, on s'hi ubica a nivell de planta baixa un gran portal i una remarcable obertura balconera formant una galeria a la planta primera. La façana principal, amb front a la Rambla, inverteix el ritme, es troba composta a partir d'un eix central coronat per la coberta a dues vessants i on apareix en planta baixa un accés; en planta primera una balconada i en planta segona un doble finestral. A banda i banda trobant-s'hi dues obertures de doble alçada a planta baixa i preservant els seus eixos referents verticals apareixen les obertures centrades i aquests cossos omés disposen de dos nivells, quedant interromputs per la coberta. La façana de ponent, encarada al jardí s'ha vist modificada amb l'adició d'un cos, clarament diferenciat compositivament de la resta de l'edifici. El mateix cas passa a la façana nord on també apareix l'adició d'un cos en planta baixa a la cantonada.</p> <p>Façanes de composició neta i clara: obertures ubicades sobre tres eixos verticals a la lateral i sobre un únic eix a façana principal.</p> <p>Actualment les façanes es troben estucades, sense especejament ni ressalt als emmarcaments de les obertures, a excepció de la portalada de planta baixa, on s'hi troben carreus vistos amb guardacantó inferior.</p> <p>Inexistència d'emmarcaments de les obertures, portalada d'accés amb carreus vistos i guardacantó. Coberta inclinada a doble vessant, amb carener perpendicular a façana principal.</p> <p>Coronament de coberta, quedant el ràfec ocult.</p>
<i>Ús actual</i>	Residencial fins l'any 1936 / Oficines a partir de 1996
<i>Ús original/altres</i>	Residencial
<i>Estat conservació</i>	Bo; Bon estat de conservació general en el seu aspecte exterior. Tot i que no s'entreu la voluntat de seguir un pla de manteniment el bé no presenta lesions o patologies que facin entreveure la necessitat d'intervenir en la/es façana/es.
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements

Torre Gorina

ARU/A.09.EA

- decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de la/es façana/es. S'aprecia la voluntat de conservació encara que no disposi d'un pla de manteniment predictiu.
- Entorn/Jardí* Torre exempta, voltada per un ampli jardí de frondosa vegetació. La resta de les edificacions properes presenten característiques similars en l'estat de conservació. Es desconeix l'estat en què es troba el jardí interior de la finca.
- Estructura/Interior* La claredat tipològica d'aquesta construcció corrobora un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici. S'han preservat elements decoratius a les estances, especialment pintures als sostres, així com la preservació de part del mobiliari original. A l'interior hi ha una galeria amb pintures de paisatges àrabs, de Sevilla i de Venècia. Les pintures es varen restaurar l'any 2004.
- Entorn de protecció* Aquest edifici és representatiu de les construccions situades al llarg de la Rambla -protegida com Ambient (AM.10.36)-, dins del període comprès des de finals del segle XIX al primer quart del segle XX. Aquest immoble, juntament amb d'altres catalogats a l'entorn, conforma un paisatge urbà amb força interès per la continuïtat compositiva que representen en la lectura del front edificatori.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

- Elements* Bé d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la composició de la/es façana/es amb els seus elements constitutius identificadors: obertures, fusteries, tractaments decoratius i/o ornamentals, balcons, baranes, reixes, cornises, ràfecs, coronaments, etc... S'afegeix, també, l'estructura funcional, formada per: el sistema estructural original amb la disposició dels nivells de forjats, la forma de la coberta i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció formal de la construcció (vestíbul, caixa d'escala, patis o celoberts, etc...). Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès. Amb motiu d'unes obres d'infraestructura s'ha descobert una galeria de pas sota la Rambla que connecta directament amb la Torre Gorina i que està realitzada en obra de fàbrica de maó i volta de maó de pla. Aquesta galeria està també protegida amb el nivell de Conservació (NP.2).
- Entorn de protecció* Per les característiques del bé i en relació a la seva posició forma part d'un Ambient protegit. Es considera que s'inscriu en un entorn que gaudeix d'una "protecció ambiental". Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general sobre el conjunt de l'Àmbit on s'inscriu, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seves façanes (materials d'acabat, textures, colors, etc...).

- Valor històric Bé referent per la seva representativitat en la lectura d'una època destacada en la implantació d'arquitectura residencial d'estil promoguda per famílies benestants i construïda en el període comprès entre el darrer quart del s. XIX fins els anys 1920.
- Valor urbanístic Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació d'arquitectura residencial de rellevància que assenyala una època en el desenvolupament de la ciutat.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
- Valor sociocultural i etnològic Bé referent en el context sociocultural i etnològic per les característiques representatives i la dimensió social d'una família vinculada a la industrialització construït en un moment destacat en l'evolució urbana i representativa de la ciutat.

Torre Gorina

ARU/A.09.EA

Valor natural/ambiental/paisatgístic

Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)

Regulació No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original que poden incloure elements decoratius, ornamentals i/o béns mobles a l'interior, així com altres elements característics i identificadors com: paviments (hidràulic, "Nolla" o de fusta), el cancell com estructura tradicional molt comuna a Sabadell (que inclou la doble porta de fusta, normalment treballada amb motius ornamentals i la ceràmica de rajola de València amb motius decoratius que conforma els arrimadors) i les reixes de forja i/o de fosa, per citar alguns exemples característics.

En el moment que es planteji qualsevol intervenció i per tal de garantir i acreditar el coneixement del bé, la seva evolució històrica i les tècniques constructives aplicades, caldrà redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls més inherents al seu caràcter com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) (memòria, aixecament de l'estat actual de la zona d'intervenció, recull de documentació històrica -estudi dels expedients d'obres per tenir documentades totes les modificacions o transformacions sofertes- i reportatge fotogràfic actual). Aquest estudi previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà, apart dels elements objecte de protecció descrits anteriorment i de manera genèrica, podrà detectar altres elements o parts objecte de conservació.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny sobre les parts i elements catalogats.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat. Així, la disposició d'un ascensor, per exemple, es materialitzarà amb el major respecte als valors inherents dels espais interiors i sempre a partir de la presentació prèvia de l'estudi patrimonial pertinent.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

INTERVENCIIONS ADMESES SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Obres de Conservació; Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma; Millora; Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé).

Façanes/Coberta Intervencions plantejades amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de la/es façana/es, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren. En el cas de les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat. Per aquesta raó caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta, així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), en el cas que sigui procedent. L'estudi patrimonial previ a la redacció del projecte d'intervenció precisarà els elements objecte de conservació.

Entorn/Jardí Les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el

Torre Gorina

ARU/A.09.EA

planejament sectorial derivat, si s'escau. Sempre amb respecte per les qualitats ambientals i paisatgístiques de l'entorn, sense impedir la correcta visualització del bé catalogat.

- Estructura/interior** No es permet l'enderroc de les estructures que són referents en els seus valors tipològics com: elements estructurals identificadors de la tècnica constructiva d'un moment, període o estil determinat; forjats definidors dels nivells originals de l'edifici; posició determinant de la caixa d'escala i valors associats a la mateixa; disposició de les estances nobles amb la presència o no d'elements ornamentals i/o decoratius originals (pintures, estucs, plafonats, làmpades, paviments, etc...), així com altres parts o espais que confereixen el caràcter singular del bé declarat, com el cancell i els seus elements referents i/o associats.
- Sobre les divisions i els espais interiors que no afectin l'estructura general, es podrà intervenir mitjançant obres de Manteniment i/o reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Restauració, Remodelació o Rehabilitació. Excepte parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits i/o volums disconformes, que s'hauran d'enderrocar.
- Entorn de protecció** L'entorn ve delimitat per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat.
- Gestió** Abans de qualsevol intervenció de Reparació, Consolidació, Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació que es realitzi sobre el bé catalogat, s'haurà de redactar un estudi patrimonial que reculli els aspectes i detalls inherents als orígens i l'evolució de la construcció fins l'estat previ a la intervenció proposada amb el contingut mínim establert a l'article 30 de la normativa.
- En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Altres intervencions** Actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixen una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, eliminar cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i es demostrin incoherents amb l'estructura originària i a les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps, així com reposar les condicions de salubritat, higiene, seguretat, ornament públic i l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, preservant els valors patrimonials, d'acord amb el seu nivell de protecció.
- Usos permesos** Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.
- Usos prohibits** Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

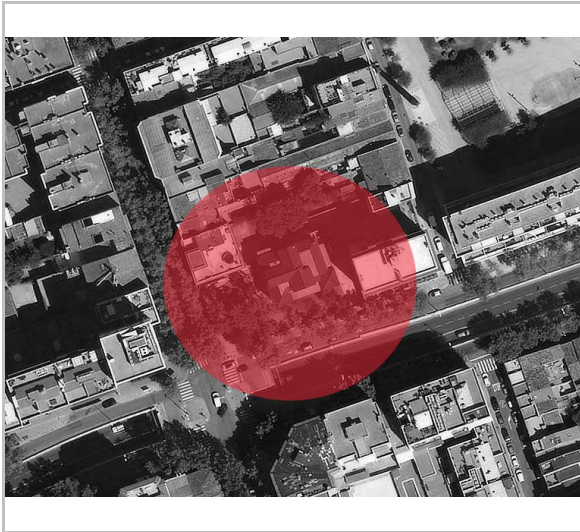
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Es va fer construir, l'any 1889, per l'industrial sabadellenc Josep Gorina Pujol, fill del també industrial tèxtil Joan Gorina Morató (iniciador de la nissaga dels Gorina).

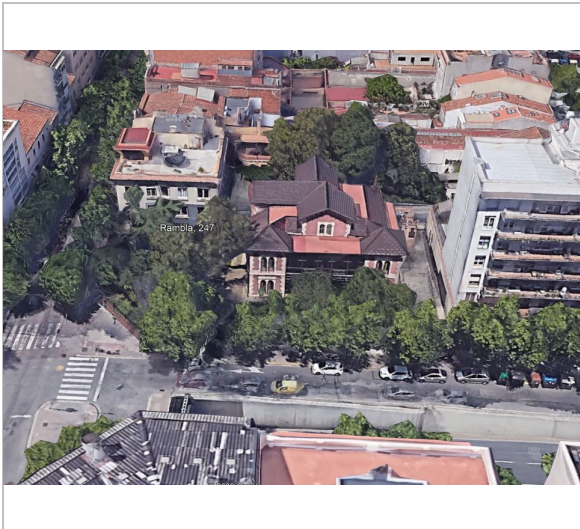
Protecció existent Protecció: BCIL

Torre Gorina

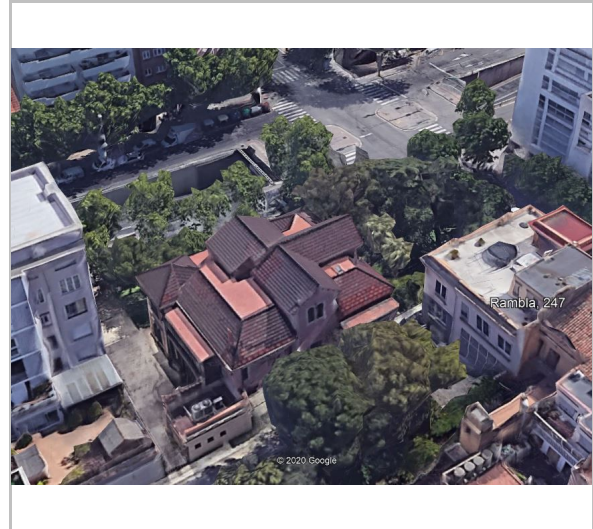
ARU/A.09.EA

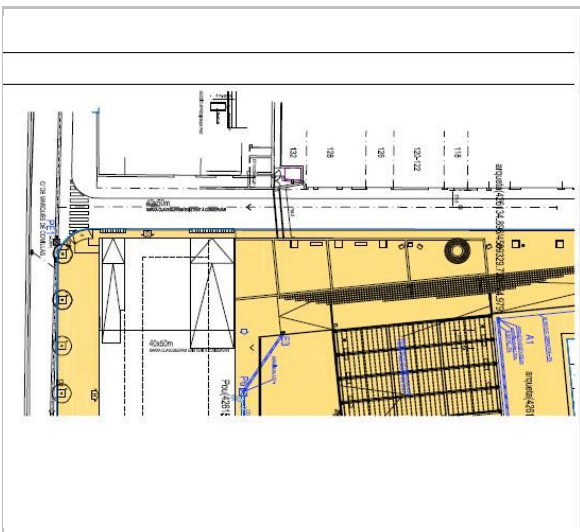
Vista aèria
ICGC

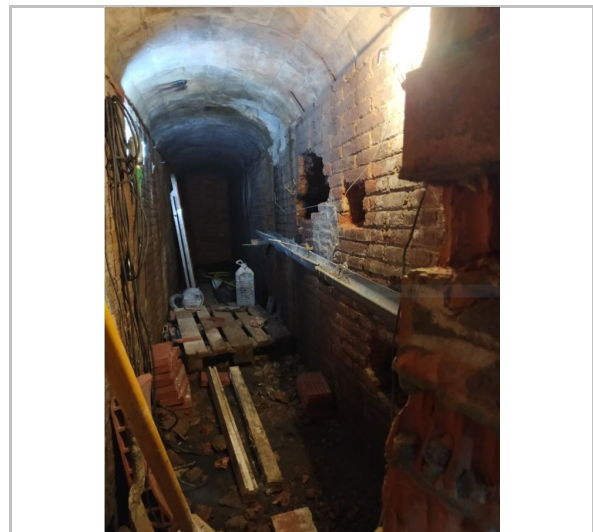
Fotografia del bé
Google Earth

Fotografia del bé
Google Earth

Galeria Subterrània
Plànol AS

Galeria Subterrània
AHS

Torre Gorina

ARU/A.09.EA

Galeria Subterrània
AHS

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Casa dels Pins

ARU/A.10.EA

Altres denominacions Centre Obert de Merinals

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Antic Bosc de Can Feu	Codi INE	187
Adreça/es	Plaça Pla de l'Amor, del, 3 Carrer Palma, de la, 119 Carrer Uruguai, de l', s/n	Delimitació bé	Entorn protecció
Coordenades UTM	x = 424181,0 ; y = 4599428,0	Identificació al plànol	Nd1-21
		Grafisme categoria	*

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	4297023DF2949G0001AU	13.460	295	PB+1+Golfes	Pública

Plànol normatiu
(ER) Equip redactor

Fotografia del bé
G.Ribé AHS

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS)
Classificació	SUC (urbà consolidat)

Plànol emplaçament
ICGC

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Altres prot. Bé emergent

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Classificació Edificis
Categoria BPU
Nivell prot. Nivell 2. Conservació
Altres prot. AM.05 Barri d'Arraona - Els Merinals

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia funcional</i>	Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada (Ur/UA)
<i>Subtipologia funcio.</i>	Antic habitatge unifamiliar amb entorn natural
<i>Estil i Època</i>	Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
<i>Cronologia</i>	1930 / Reforma 1985
<i>Autor/promotor</i>	Joaquim Manich i Comerma, arquitecte / Josep Mitats Umbert (veí de Les Fonts de Terrassa), promotor
<i>Parcel.la</i>	Gran
<i>Context</i>	Es tracta d'un antic xalet aïllat, a l'est del nucli urbà de Sabadell, a la zona dels Merinals / Can Feu, coneguda amb el nom de Casa dels Pins, situada al que havia estat el bosc de Can Feu. Tot l'espai natural i el mateix bosc van patir una transformació important amb la urbanització del polígon dels Merinals
<i>Elements</i>	Situat al barri dels Merinals, l'edificació aïllada contrasta de manera espectacular amb la resta del barri desenvolupat majoritàriament a partir de blocs d'habitatges en alçada. Es tracta d'un edifici noucentista, de planta baixa, pis i golfes, on es troben alguns referents del repertori d'aquest estil: cerca de la composició simètrica emfatitzada per la disposició d'una balconada a la planta principal, amb balustrada; pèrgola a la façana oest delimitada, també, per una balustrada; acroteri de formes sinuoses com a coronament de l'edifici on es disposa un conjunt de tres finestres centrades segons l'eix de composició; així com la coberta a dues vessants, acabada amb teula àrab i conformant un important ràfec perimetral. Totes les finestres disposen de quarterons i tenen emmarcaments en els brancals i les llindes. L'edifici, tal i com s'ha esmentat anteriorment, està envoltat d'una colla de pins (i alguna alzina).
<i>Ús actual</i>	Equipament municipal (Centre Obert de Merinals)
<i>Ús original/altres</i>	Habitatge unifamiliar
<i>Estat conservació</i>	Bo; Es va portar a terme un projecte de rehabilitació l'any 1985. Bon estat de conservació general en el seu aspecte exterior. S'entreu la voluntat de seguir un pla de manteniment i, per aquesta raó, el bé no presenta lesions o patologies que facin entreveure la necessitat d'intervenir en les façanes. En tot cas, podem afirmar que es fan les actuacions necessàries quan es produeixen lesions, desperfectes o alguna patologia derivada.
<i>Façanes/Coberta</i>	Bon estat general de la façana, tant dels seus revestiments, així com dels elements decoratius i ornamentals senzills que la configuren. S'estima un bon estat general de la coberta a través de la imatge que dona l'estat actual de les façanes. S'aprecia la voluntat de conservació encara que no disposi d'un pla de manteniment predictiu.
<i>Entorn/Jardí</i>	L'espai exterior que envolta l'edifici està cuidat i ha preservat els pins i alguna alzina de les que formaven part del Pla de l'Amor, dins el Bosc de Can Feu.
<i>Estructura/Interior</i>	La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici, tot i les obres de rehabilitació portades a terme per a la adequació als nous usos.
<i>Entorn de protecció</i>	Per les característiques arquitectòniques i posicionals de l'edifici en relació a la contemplació exterior, no es considera la necessitat de delimitar un entorn de protecció

determinat. Tot i això, per la seva posició propera, es considera que l'element arquitectònic, preservant les seves característiques formals i arquitectòniques singulars, es troba inserit dins el conjunt ambiental del Barri d'Arraona - Els Merinals (AM.05).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

ES PRESERVEN TIPOLÒGICAMENT (CONSERVACIÓ, NP.2) EL CONJUNT DE L'EDIFICI AMB LES SEVES CARACTERÍSTIQUES TIPOLÒGIQUES I FORMALS: LA FORMA I DISPOSICIÓ DE LES COBERTES; LA PÈRGOLA, L'ESTRUCTURA DE LES OBERTURES ORIGINALS I EL TRACTAMENT DELS EMMARCAMENTS I LES FUSTERIES ORIGINALS DE LES FAÇANES, AIXÍ COM LES BALUSTRADES I LA RESTA D'ELEMENTS ORNAMENTALS. L'EDIFICI HA ESTAT INTERVINGUT CONTEMPORÀNIAMENT. Es tracta d'un bé d'especial interès arquitectònic, artístic o ambiental, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, reflectida en la volumetria original, i la composició de la/es façana/es amb els seus elements constitutius identificadors: obertures, fusteries, tractaments decoratius i/o ornamentals, balcons, baranes, reixes, cornises, ràfecs, coronaments, etc... S'afegeix, també, l'estructura funcional, formada per: el sistema estructural original amb la disposició dels nivells de forjats, la forma de la coberta i la disposició d'elements referents atribuïbles a la concepció formal de la construcció (vestíbul, caixa d'escala, patis o celoberts, etc...). Altrament, es protegeix la configuració distributiva que emana de l'estructura portant, així com les característiques referents del projecte matriu, en la definició d'espais i la tècnica constructiva utilitzada; els valors dimensionals i de proporció; el tipus de paràmetres emprats i les implementacions decoratives associades a un estil determinat. Totes aquestes parts esmentades són aspectes que cal respectar i, per tant, són parts o conceptes a mantenir, sense perjudici de les actuacions de rehabilitació requerides, amb una restauració tipològica adequada que hauran de preservar i revaloritzar els esmentats elements d'interès.

Entorn de protecció

Per les característiques del bé i en relació a la seva posició forma part d'un Ambient protegit (AM.05 Barri d'Arraona - Els Merinals). Es considera que s'inscriu en un entorn que gaudeix d'una "protecció ambiental". Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general sobre el conjunt de l'ambient on s'inscriu, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seves façanes (materials d'acabat, textures, colors, etc...).

Valor històric

Bé referent en el context de la història sabadellenca per la seva representativitat en la lectura d'una època i un moment destacat en la disposició d'un edifici residencial noucentista al rodal, concretament al Pla de l'Amor del Bosc de Can Feu.

Valor urbanístic

Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura periurbana de la ciutat de Sabadell i l'articulació dels valors ambientals i urbanístics en un entorn natural.

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura noucentista, amb una imatge externa que reflecteix tot el rigor d'aquest estil.

Valor natural/ambiental/paisatgístic

Bé interessant per la contribució en la preservació de la seva imatge original en un paisatge, com el Bosc de Can Feu, que ha sofert transformacions i canvis en el seu entorn al llarg dels anys, especialment en època contemporània.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIÓNS

Tipus d'intervenció

Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Restauració i/o Rehabilitació sense alterar els valors patrimonials del bé; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals per a la comprensió del bé); Millora

Regulació

No es permet la modificació;

CRITERI PRINCIPAL D'INTERVENCIÓ SOBRE LES PARTS CATALOGADES

Conservar la volumetria, façanes, estructura tipològica original que pot incloure elements

Casa dels Pins

ARU/A.10.EA

decoratius i ornamentals, estructures que suporten la coberta, característiques formals de la coberta, i configuració distributiva que emana de l'estructura portant. Altrament, es protegeixen elements decoratius, ornamentals i/o altres béns mobles que puguin restar a l'interior.

Les actuacions de restauració en cap cas no podran suposar aportacions de reinvençió o nou disseny.

L'adequació a les normatives sectorials relatives específicament en el camp de la seguretat (evacuació) i accessibilitat, es resoldran de la manera més compatible amb els valors acreditats del bé catalogat.

Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Façanes/Coberta Qualsevol intervenció permesa haurà de preservar i revaloritzar els valors tipològics i en cap cas menystenir-los.

Les intervencions que es portin a terme en la/es façana/es, amb la voluntat de posar en relleu la tipologia i la composició de les mateixes, hauran de respectar la geometria, el ritme, la proporció i la forma de les obertures i els tancaments associats al bé original, així com els seus materials; el tractament exterior (obra vista i/o revestiments) amb els seus materials constitutius; les fusteries originals (fins i tot revertint les parts o modificades en el temps), així com la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que la conformen, com cornises, pilastres, impostes, rètols, etc.

Les intervencions en la coberta hauran de preservar la forma, geometria i tipologia característica de la solució de coberta originària del bé (plana, inclinada o mixta).

En els casos on es constati una alteració que afecti les propietats i/o característiques de les façanes o cobertes del bé, caldrà procedir, al mateix temps, a una adequació que elimini els elements contraris als valors inherents de la façana i/o la coberta afectades, d'acord amb les especificacions derivades del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent i el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS), així com al tractament específic de les mitgeres, si s'escau.

Entorn/Jardí No es permet cap intervenció que desfiguri o malmeti la imatge de les construccions catalogades del bé protegit.

Altrament podrà concretar-se, si el planejament general o derivat ho determina, una regulació general de tipus ambiental, així com sobre l'aplicació de mesures pel tractament de les seves façanes (materials d'acabat, textures, colors, etc...).

Per la resta d'actuacions a l'entorn, caldrà portar a terme les intervencions que determina el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell (PGMOS) o POUM vigent; el Pla Especial Urbanístic de Patrimoni de Sabadell (PEPS) i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Totes aquestes actuacions s'hauran de portar a terme sense impedir la correcta visualització del bé catalogat.

Estructura/interior No es permet l'enderroc de cap de les estructures que són referents en els seus valors tipològics i que han estat preservades en intervencions anteriors (elements estructurals, forjats, caixa d'escala; així com el cancell, estances nobles, etc., si es disposen i que sigui referent dels seus valors patrimonials o que els pugui menystenir, excepte de les parts contràries al bé patrimonial i cossos afegits i/o volums disconformes.

Entorn de protecció L'entorn definit per la conca visual sobre l'element és delimitat, figurativament, per l'espai físic que conforma el conjunt ambiental on se situa aquest bé, per tal de no malmetre ni les qualitats arquitectòniques del mateix, ni els valors urbanístics i paisatgístics d'aquest indret. Es tindrà cura que aquest element i les edificacions veïnes conformin o preservin el paisatge en coherència amb l'estructura urbana d'aquest barri o sector característic de la ciutat.

Gestió Les intervencions o actuacions de reparació, consolidació; remodelació o rehabilitació;

Casa dels Pins

ARU/A.10.EA

restauració; reconstrucció i reproducció hauran d'anar precedides per la redacció d'un estudi patrimonial, amb el contingut mínim establert a l'article 30 de la normativa.

En els béns que estan associats a Àrees d'Expectativa Arqueològica i/o Paleontològica (NP.6) reconeguts en aquest pla i/o davant una troballa fortuïta es requerirà la realització d'un control arqueològic en el seguiment dels treballs de condicionament. Davant l'aparició fortuïta de restes arqueològics en el curs d'obres, el propietari queda obligat a comunicar-ho, immediatament, als serveis tècnics municipals i a la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Qualsevol proposta plantejada sobre aquest bé, haurà de ser avaluada per la Taula de Patrimoni de Sabadell.

Altres intervencions Es permet l'adequació a les normatives sectorials d'accessibilitat i altres, d'acord amb el seu nivell de protecció, i de conformitat amb l'establert a l'article 37 de la normativa.

Es permet l'eliminació de cossos i altres elements sobreposats que no siguin d'interès per la història de la construcció protegida i els que es demostrin incoherents amb l'estructura originària, així com amb les ampliacions orgàniques que el bé hagi suportat en el temps. En definitiva, amb els seus valors patrimonials.

Altrament, es permeten les actuacions específiques derivades del manteniment predictiu i obres que constitueixin una actuació parcial al bé catalogat i que tenen per objecte reparar, restaurar a partir d'una diagnosi -mitjançant l'estudi dels valors originals- aspectes tipològics i/o ornamentals significatius, reforçar elements simples de l'estructura del bé per garantir i/o restablir les condicions de seguretat estructural, les condicions de salubritat, higiene, seguretat i ornament públic.

Usos permesos Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

Usos prohibits Els que determina el PGMOS o POUM vigent i el planejament sectorial derivat, si s'escau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Josep Mitats Umbert (veí de Les Fonts de Terrassa) va encarregar el seu habitatge unifamiliar al bosc de Can Feu -al Pla de l'Amor- a l'arquitecte Joaquim Manich i Comerma, en un intent frustrat d'urbanitzar i configurar una ciutat-jardí. L'edificació es va fer servir com a bar, en la seva planta baixa, tal i com ho mostra la imatge històrica de l'any 1933, realitzada pel fotògraf Joan Balmes i Benedicto.

Bibliografia Genís Ribé (Arxiu Històric de Sabadell).

Actuacions finca Rehabilitació 1985.

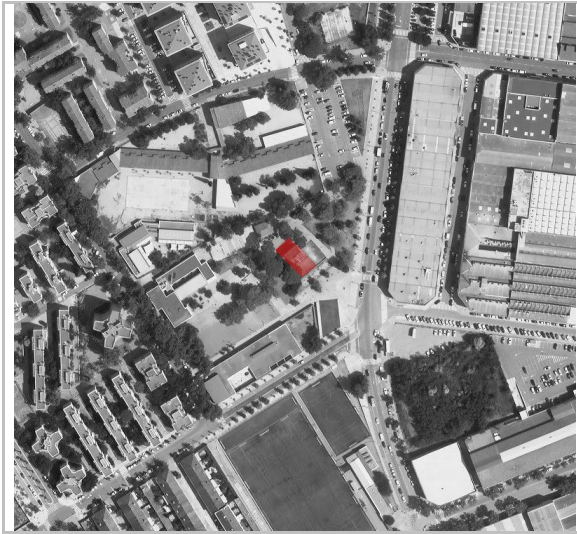
Observacions Els barri dels Merinals disposa, amb aquest equipament, el sisè centre obert per als joves de Sabadell, un pas més en la millora a l'atenció a la infància i adolescència en situació de vulnerabilitat. El centre en el seu inici dona cabuda a uns 30 nens a la setmana, dividits en dos grups de 15. Compta amb dues educadores socials que realitzen diverses activitats i jocs, juntament amb la conscienciació dels hàbits més importants i l'oferiment de suport als nois i a les seves famílies.

S'ha realitzat la primera fase, en què s'ha dut a terme una primera reforma amb un cost de 60.000 euros i s'espera que es pugui completar l'ampliació de dues sales més i la rehabilitació de l'ascensor, entre altres. Aquesta ampliació permetrà augmentar l'edat dels joves acollits que passaria a ser de fins als 18 anys.

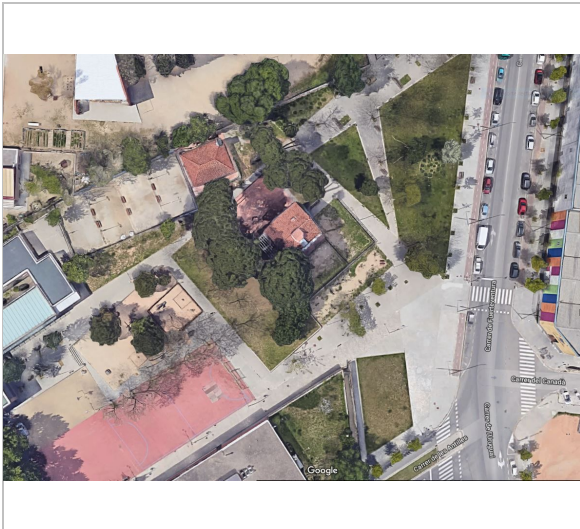
L'Associació Juvenil l'Esquitx és l'entitat encarregada de gestionar el centre.

Casa dels Pins

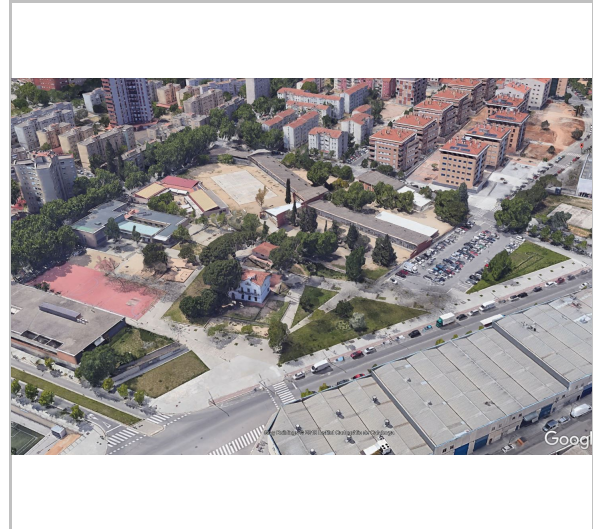
ARU/A.10.EA

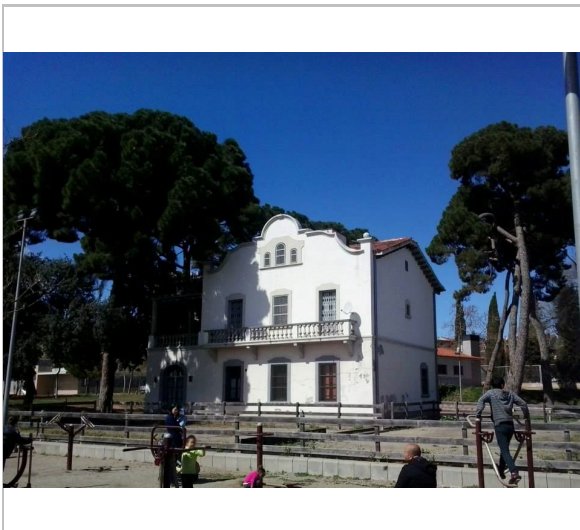
Vista aèria
ICGC

Planta context
Google

Panoràmica entorn
Google Earth

Façanes sud i est
G.Ribé AHS

Façanes est i nord
G.Ribé AHS

Casa dels Pins

ARU/A.10.EA

Fotografia històrica, 1933
AHS

Información de parcelas e inmuebles

PARCELA CATASTRAL 4297023DF2949G

Croquis Fotografia fachada

Parcela construida sin división horizontal
CL PALMA LA DE 119 N2-101
SABADELL (BARCELONA)
13.460 m²

Más información de la parcela

INFORMACIÓN DE LOS INMUEBLES

4297023DF2949G0001AU CL PALMA LA DE 119 N2:101
Sanidad y Beneficencia | 295 m² | 100,00% | 1900

Dades cadastrals
Oficina Cadastre Virtual

DATOS DESCRIPTIVOS DEL INMUEBLE

Referencia catastral: 4297023DF2949G0001AU

Localización: CL PALMA LA DE 119 N2-101
08205 SABADELL (BARCELONA)

Clase: Urbano

Uso principal: Sanidad, Benefic.

Superficie construida: 295 m²

Año construcción: 1900

PARCELA CATASTRAL

Parcela construida sin división horizontal

Localización: CL PALMA LA DE 119 N2-101
SABADELL (BARCELONA)

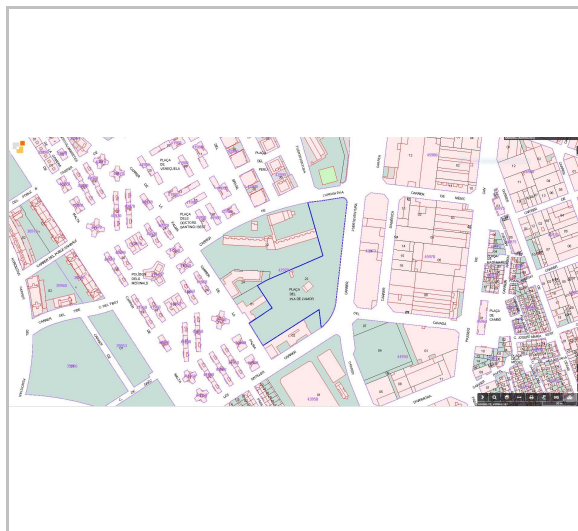
Superficie gráfica: 13.460 m²

CONSTRUCCIÓN

Uso principal	Escalera	Planta	Puerta	Superficie m ²	Tipo Reforma	Fecha Reforma
OTROS USOS	T	OD	OS	295	E Reforma media	1.985

Dades cadastrals 1
Oficina Cadastre Virtual

Plànol cadastral
Oficina Cadastre Virtual

BÉNS ARQUITECTÒNICS

CATEGORIA DE PROTECCIÓ:

 BCIN BCIL BPU

NIVELL DE PROTECCIÓ:

- NIVELL 1. INTEGRAL
- NIVELL 2. CONSERVACIÓ
- NIVELL 3. PARCIAL
- NIVELL 4. AMBIENTAL
- NIVELL 5. DOCUMENTAL
- ESPAIS LLIURES PROTEGITS

Llegenda
(ER) Equip redactor

Casa dels Pins

ARU/A.10.EA